

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
16 Ocak 2025 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, dijitalleşmenin hayatın tüm alanlarını kuşattığına, 30 Ocakta yapılacak Komisyon toplantısına, Komisyonun dijital telifle ilgili çalışmalarına, milletvekillerine sanal bahis ve kumar siteleriyle ilgili gelen şikâyetlere, bahis ve şans oyunları ile ilgili yapılması gerekenlere, konunun partilerüstü olduğuna ve bugün yapılacak sunumlarda öğrenmeyi istedikleri hususlara ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, daha önceden verilmiş bir randevu dolayısıyla toplantıdan ayrılacağına ve toplantıyı Başkan Vekili Nazım Elmas'ın yöneteceğine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili'nin, kreatif endüstri ekosistemi, Netflix iş modeli, Netflix'te yer alan içerikler, Türk dizi ve filmleri, Türk içeriklerinin Netflix'te yer almasının önemi, takip ettikleri sorumlu yayıncılık ilkeleri, kişiselleştirilmiş kontrol araçları ve bu araçları etkin kullanmanın önemi, yürüttükleri eğitim programları, Netflix'in Türkiye'deki ofisi, doğrudan ve dolaylı sağladığı istihdam, bazı Türk içerikleri, yetenek geliştirme alanındaki çalışmaları ve deprem sonrasında yürüttükleri projeler hakkında sunumu

IV.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili tarafından yapılan sunuma ilişkin görüşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

-----0-----
2'nci Toplantı
16 Ocak 2025 Perşembe
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu saat 11.25'te açıldı.

Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman,

Komisyonun bugünkü gündemine, dijitalleşmenin hayatın tüm alanlarını kuşattığına, 30 Ocakta yapılacak Komisyon toplantısına, Komisyonun dijital telifle ilgili çalışmalarına, milletvekillerine sanal bahis ve kumar siteleriyle ilgili gelen şikâyetlere, bahis ve şans oyunları ile ilgili yapılması gerekenlere, konunun partilerüstü olduğuna ve bugün yapılacak sunumlarda öğrenmeyi istedikleri hususlara,

Daha önceden verilmiş bir randevu dolayısıyla toplantıdan ayrılacağına ve toplantıyı Başkan Vekili Nazım Elmas'ın yöneteceğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili tarafından, kreatif endüstri ekosistemi, Netflix iş modeli, Netflix'te yer alan içerikler, Türk dizi ve filmleri, Türk içeriklerinin Netflix'te yer almasının önemi, takip ettikleri sorumlu yayıncılık ilkeleri, kişiselleştirilmiş kontrol araçları ve bu araçları etkin kullanmanın önemi, yürüttükleri eğitim programları, Netflix'in Türkiye'deki ofisi, doğrudan ve dolaylı sağladığı istihdam, bazı Türk içerikleri, yetenek geliştirme alanındaki çalışmaları ve deprem sonrasında yürüttükleri projeler hakkında sunum yapıldı.

Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili tarafından yapılan sunuma ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, toplantıya saat 13.56'da son verildi.

16 Ocak 2025 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.25
BAŞKAN: Hüseyin YAYMAN (Hatay)
BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)
SÖZCÜ: Zeynep YILDIZ (Ankara)
KÂTİP: Levent UYSAL (Mersin)
----- 0 -----

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Çok değerli milletvekillerim, çok kıymetli Meclisimizin çalışanları, basın emekçilerimiz, çok değerli misafirlerimiz, çok değerli hanımefendiler, beyefendiler, değerli basın mensupları, Netflix'in çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, toplantımızı açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, dijitalleşmenin hayatın tüm alanlarını kuşattığına, 30 Ocakta yapılacak Komisyon toplantısına, Komisyonun dijital telifle ilgili çalışmalarına, milletvekillerine sanal bahis ve kumar siteleriyle ilgili gelen şikâyetlere, bahis ve şans oyunlarıyla ilgili yapılması gerekenlere, konunun partilerüstü olduğuna ve bugün yapılacak sunumlarda öğrenmeyi istedikleri hususlara ilişkin açıklaması

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul çalışmaları sabaha kadar devam ettiği için bugün biraz gecikmeli başladık. Hepinize yoğun ilginizden dolayı teşekkür ediyorum.

Bugün Netflix'in çok değerli temsilcileri Pelin Hanım ve Özgür Bey'i dinleyeceğiz ve gündeme dair sorulara cevap vereceğiz, milletvekillerimizin sorularına cevap vereceğiz.

Çok değerli milletvekillerim, çok değerli basın mensupları; bildiğiniz gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dijital Mecralar Komisyonu yoğun bir toplantı gündemi içerisinde çalışmalarına devam etmektedir. Gerçekten, dijitalleşme, artık sadece eğitimde, ticarette, kültürde, sanatta değil, hayatın tüm alanlarını kuşatan bir noktaya gelmiştir. Dijital bağımlılıktan oyun sitelerine, sanal bahisten dijital platformlara, sosyal medya platformlarından dijital geleceğe ve yapay zekâya dair sonsuzluk gibi bir ölçüde yoğun bir gündemle karşı karşıyayız.

Hemen sözlerimin başında, bu toplantı için katılımlarınızdan dolayı bir kez daha teşekkürlerimi ifade ederken 30 Ocakta Aile Bakanımız Komisyonumuza gelecek; çocukların bu dijital bağımlılıktan korunması, zararlı alışkanlıkların önlenmesi, oyun siteleriyle ilgili yapılacak düzenlemeler ve sosyal medyaya giriş yaşı olarak bir yaş tayin edilmesi meselesinde Komisyonumuza Bakanlığın çalışmaları hakkında bilgiler verecek.

Çok değerli milletvekillerim, şunu ifade etmek isterim: Komisyonumuzda çalışmaları olgunlaşan birkaç husus var, sadece başlık olarak değineceğim. Birincisi, bu dijital telif meselesi. Artık çalışmaların sonuna geldik, hep bunu söyledik ama gerçekten artık sonundayız ve emek hırsızlığının önüne geçmek, gerçek gazetecileri koruyup, birtakım içerikleri alarak onun üzerinden, başkasının emeği üstünden gazetecilik yapanları birbirinden ayırmak istiyoruz. Teknolojinin gelişmesiyle beraber, gerçekten hayatımızın tamamen değiştiğini çok iyi bilmektesiniz. Türkiye Büyük Millet Meclisimizde de bildiğiniz gibi Yapay Zekâ Komisyonumuz kuruldu, ilk toplantısını yaptı, çalışmalarına başladı ve inşallah onlar da çalışmalarına devam edecekler.

Şimdi, değerli milletvekillerimle toplantıya başlamadan önce de konuştuk, Türkiye Büyük Millet Meclisi milletimizin iradesinin tecelli ettiği bir yerdir, siyasetin merkezi Türkiye Büyük Millet Meclisidir ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin öznesi de milletin temsilcileri olan milletvekilleridir. Neredeyse tüm milletvekillerimize doğulusu batılısı, kuzeylisi güneylisi bu sanal bahis ve kumar siteleriyle ilgili her gün onlarca yüzlerce şikâyet telefonu gelmektedir. Artık bu konu, gerçekten, bir millî güvenlik sorunu hâline gelmiştir. Aileler yok olmakta, aileler dağılmakta ve kamu düzeni bozulmakta, intiharlara varan birtakım olaylara biz şahit olmaktayız. Bunlar tekil olaylar değildir, bunlar artık toplumu bir yara olarak ele geçiren, kanser hücreleri olarak ele geçiren, maalesef, olumsuz gelişmelerdir. Maalesef, dijitalleşmenin de böyle bir olumsuz tarafı bulunmaktadır. Özellikle, kolay para kazanma, şans oyunları, bahis ve cezbedici para kazanma yolları insanlara çok cazip gelmektedir. Bir emek vermeden, bir çaba göstermeden, bir uğraşı vermeden kolay para kazanma anlayışı, maalesef, bir hastalık olarak toplumumuza sirayet etmiştir.

Bahis ve şans oyunlarının oynanması bireysel ve toplumsal alanda da derin izler bırakmaktadır. Bireysel anlamda kumar, bahis ve şans oyunlarına karşı duyulan kişisel istek, tutku bunun alışkanlık hâline gelmesine ve kaybetme durumunda hem kişisel hem ailevi hem de toplumsal bir çöküntü, yıkıntı ve depresyon durumunun yaşanmasına neden olmaktadır. Aileler dağılmaktadır, aileler yok olmaktadır ve ailelerin, anaların, babaların en büyük talebi; devletin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasa koyucu olarak bu konuda muhakkak inisiyatif almasıdır.

Değerli arkadaşlar, bahis ve şans oyunları gelişen teknoloji ve teknik imkânlar dâhilinde her geçen gün âdeta daha da büyümektedir. Hızla gelişen bu pazarın ekonomik boyutu ise ürkütücü bir hâl almaktadır. Bu noktada, bahis ve şans oyunları ile mücadele için de etkin bir iç hukuk mekanizmalarının kurulması, bunların sağlıklı işleyişinin temini, denetleme mekanizmalarının eksiksiz çalışması ve ilgili kamu kurum kuruluşlarıyla iş birliği yapılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, tabiri caizse, devletin yazılımını bu konuda güncellememiz gerekmektedir. Analog dönemin hukuksal mevzuatı, geçmiş dönemin pratikleri ve düzenlemeleri bugün bu sanal kumar, bahis konusunda geride kalmaktadır. Bir anlamda, bizim bu saydığımız hukuksal, yönetsel, siyasal içerikleri, çerçeveyi yeniden yapılandırmamız, tabiri caizse "update" etmemiz gerekmektedir. Almanya'da şans oyunları ile ilgili hukuksal ve yasal çerçeveler düzenlenmiştir. Kumar ve bahis bağımlılığını önlemek için, gençlerin korunması için ve çekiliş işlemlerinin doğru biçimde yapıldığından emin olmak için yasa dışı, merdiven altı oyunlara alternatif olacak şekilde oyun teklif etmek aracılığıyla piyasayı düzenlemek istemektedirler. Yine, Fransa'da birtakım düzenlemeler bulunmaktadır. İngiltere'de yine Birleşik Krallık Reklam Standartları Kurulu tarafından düzenlenmiştir buradaki çerçeve ve söz konusu standartlarla çocukların, savunmasız grupların ve 18 yaşın altındaki gençlerin kumar ve bahis oyunlarından korunması ve sömürülmelerine engel olunması amaçlanmıştır.

Kumarın ve bahis oyunlarının yukarıda sayılan birçok olumsuz etkisi bulunmaktadır. Bu nedenle, kumar, bahis ve şans oyunlarının ülkelerin kendi iç hukuk mekanizmalarından ayrı olarak bir küresel problem olarak ele alınması gerekli kılınmaktadır. Gerçekten, bugün yaşadığımız sorunlar konusunda Türkiye'de bir düzenleme yaptığınızda birtakım VPN adresler almak suretiyle; İngiltere'deki Almanya'daki, Fransa'daki, Bulgaristan'daki sanal bahis ve sanal kumar sitelerini takip etmek suretiyle ele alınmaktadır. Dolayısıyla, bugünkü konumuz bu olmamakla beraber, bizim, muhakkak bu konuları Türkiye Büyük Millet Meclisinde ele almamız ve bu konuyla ilgili çalışmaları siyasetüstü bir mesele olarak irdelememiz gerekmektedir. Aksi takdirde, gerçekten... Çocuklarımızın, ailelerimizin korunması bizim için olmazsa olmazdır. Söyledik, daha önce de söylüyoruz: AK PARTİ, MHP, CHP,

DEM PARTİ, İYİ Parti, YENİ YOL Partisi, bunlardan bağımsız bir meseleyi ele almaktayız. Çocuğun korunması, ailenin korunması, kadının korunması, ötekileştirme, siber faşizm, dijital zorbalık, ergen mobbingi, dijital bağımlılık ve nefret suçlarının önlenmesi noktasında bunlar bizim olmazsa olmazlarımızdır. Bu, hep ifade ettiğim gibi, partilerüstü bir konudur ve böyle ele almak gerekmektedir.

Ben milletvekillerimize de sizin huzurunuzda şükranlarımı sunuyorum. Gerçekten, bu konuda çok güzel bir tavır sergilemektedirler. Milletimizin beklediği de budur. Sanal bahis konusunun partiler arası rekabete kurban edilmesi mümkün değildir. Çünkü, bu, artık, bir ulusal güvenlik meselesi hâline gelmiştir.

Çok değerli misafirlerimiz, şunu belirtmemiz gerekiyor: Türkiye'nin sorunları bizim de sorunlarımızdır; halkımızın sorunları, ailelerin sorunları bizim de sorunlarımızdır. Biz de bu milletin çocukları olarak parti ayrımı gözetmeksizin bu sorunları gündeme alıyoruz, almaya devam ediyoruz.

Bugün sunumlarını yapmak üzere Netflix platformunun Türkiye direktörü arkadaşlarımız burada. Şimdi sözü onlara vereceğim, daha sonra da milletvekillerinin sorularını alacağım. Bütün kamuoyu bu toplantıya odaklanmış durumda ve herkes, Netflix'in topluluk kuralları nelerdir; ailenin korunması, çocuğun korunması, kamu düzeninin korunması ve bu içerikler konusunda özellikle cinsiyetsizleştirme meselesi ve birtakım başka kurumların yazılımlarının olması ya da desteklenmesi konusunda... Ben de bunu sözlerimin başında milletvekillerime de öncülük etmek bağlamında ifade etmek isterim. Daha önce de konuştuk. Buraya, sağ olsun, diğer platformlar da geldiler, teşekkür ederiz ama milletvekillerimin ısrarla beklediği husus şu: Bu dijital platformlar Türkiye'de ne kadar personel çalıştırmakta, ne kadar vergi ödemekte, Türkiye'yle ilişkileri hangi düzeyde, hangi vizyon belgesine sahipler; bu konularda milletvekillerimizin gerçekten çok -ben önemsiyorum- varoluşsal soruları var. Ben de çok fazla sözü uzatmak istemiyorum; milletin asıl temsilcilerine, milletvekillerimize sözü bırakacağım.

Bu duygu ve düşüncelerle, bir kez daha misafirlerimize hoş geldiniz diyorum.

Halkın sanatçısı, Türkiye'nin sanatçısı Ferdi Tayfur'a -ben de çok severdim, öğrencilik yıllarımda Gülhane konserine gitmişim Başkanım- bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Türkiye siyasetinin önemli isimlerinden Ahmet İyimaya Başkanımıza da bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Pelin Hanım, size ne kadar süre yeter sunumunuz için, yirmi dakika yeter mi?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Biraz daha uzun olabilir mi Başkanım? Otuz dakika kadar sürüyor bizim yaptığımız sunum genelde ama toparlamaya çalışırım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Tamam, yirmi beş dakika olsun.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Tamam, bir iki videomuz var, onları biraz kısa tutarız.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Çünkü şöyle: Yani bu, dedik ya, algoritmayı yenilemek, yazılımı... Eskiden monolog bir toplantı düzeni vardı; Başkan oturur, konuşur, toplantı biter, dağılır. Bizimki öyle değil. Sunumlar kısa olsun, soru ve cevaplar olsun, interaktif bir biçimde biz süreci yönetelim.

Söz sizin. Tekrar teşekkür ediyoruz.

Buyurun efendim.

III.- SUNUMLAR

1.- Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili'nin, kreatif endüstri ekosistemi, Netflix iş modeli, Netflix'te yer alan içerikler, Türk dizi ve filmleri, Türk içeriklerinin Netflix'te yer almasının önemi, takip ettikleri sorumlu yayıncılık ilkeleri, kişiselleştirilmiş kontrol araçları ve bu araçları etkin kullanmanın önemi, yürüttükleri eğitim programları, Netflix'in Türkiye'deki ofisi, doğrudan ve dolaylı sağladığı istihdam, bazı Türk içerikleri, yetenek geliştirme alanındaki çalışmaları ve deprem sonrasında yürüttükleri projeler hakkında sunumu

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Biz teşekkür ederiz.

Sayın Başkan, sayın vekiller, kıymetli basın mensupları; ben Pelin Mavili, kamu ilişkilerinden sorumlu yöneticisiyim Netflix'in. Bugün burada Özgür Artaç Savaş, iletişimden sorumlu yönetici arkadaşımızla birlikte karşınızdayız.

Öncelikle hem Sayın Başkana hem de Komisyon bu fırsat için teşekkür ediyoruz. Biz aslında Netflix olarak böyle istişareler yapmayı çok da keyifli buluyoruz, çok şey öğreniyoruz. Karşılıklı bu sohbet imkânını bulmuş olmak, istişare edebilme imkânını bulmuş olmak bizim için çok önemli. Birazdan da anlatacağız, buradan öğreneceğimiz şeyler biz de kalmayacak, Netflix'in sistemine akan bir yöntemimiz var. Dolayısıyla, biz de sizden öğrenmeyi heyecanla bekliyoruz.

Aslında dediğim gibi, yaklaşık otuz-otuz beş dakika bir şey öngörmüştük ama içinde birkaç video da var, Netflix olunca tabii biraz videolarımız da olmadan olmuyor, gerekirse onları biraz kısa tutarız, böylelikle toparlarız ama sunuşu bitirebilmek bizim için çok önemli çünkü hem Başkanlıktan iletilen yazıda değinilen bazı hususlar vardı, onlara zaten sunuş esnasında belki cevap bulunur ve bir kısım soru cevaplanmış olur hem de sonrasında yapacağımız tartışma için temel olabilecek bazı şeyleri paylaşmış olmayı umuyoruz.

Ben müsaadenizle başlayacağım ama biz Artaç'la...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Efendim, konu o kadar önemli ki tüm basın burada.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Eksik olmasınlar.

Bir kısıtımız var, Meclis internetinden değil, biraz yavaş kaldı ve bizim filmleri indiremediği için kendi telefonumdan bağlandım, bir kesinti olursa hızlıca tekrar bağlanmam gerekecek, affınızı rica ederim öyle bir an olursa.

Şimdi, müsaadenizle, başlayacağım hızlıca. Bir adım geri çıkacağım; tabii, burası Dijital Mecralar Komisyonu ve burada işin dijital boyutunu konuşmak çok ehemmiyetli ama bizim parçası olduğumuz aslında büyük ekosistem kreatif endüstri ekosistemi Netflix olarak. Dolayısıyla, çok hızlıca oradan bahsetmek istiyorum çünkü yaptığımız bazı çalışmalarda burada paylaşacağım hususa atıf yapacağım. Kreatif endüstriyi konuşmak ve burada politikalar üretmek kamu için, devletler için, yüce Meclis için neden önemli? Kreatif endüstri, tetikleyici etkisi çok yüksek, ekonomik kalkınmaya katkısı çok yüksek bir endüstri.

"Kreatif endüstri" derken neden bahsediyoruz? Girdisi bir yaratıcı fikir olan ve bu yaratıcı fikrin etrafında kurgulanmış ticarileştirerek üzerinden gelir kazanılan sektörleri kastediyoruz. TOBB'un çatısı altında bir kreatif endüstriler meclisi var, 16 alt sektörü var; mesela gösteri sanatlarından, tiyatrodan, sinemadan tutun da grafik tasarıma, görsel efekt tasarımına, dijital oyunlara kadar ulaşan bir ekosistemden bahsediyoruz. Bu ekosistemdeki sektör paydaşları da birbirine çok bağımlı. Birazdan bizim işlerimizi konuşurken değineceğim. Birinde yaptığımız iş bir film çekme işinin hemen grafik tasarım tarafında, reklam tarafında da bir hareketlendirme etkisi oluyor. Dolayısıyla, birbiriyle çok bağlı, istihdam yaratma kapasitesi çok yüksek bir sektör. Bizim rakamlarımızdan birazdan bahsedeceğim, Sayın Başkan da istihdam etmişti ama Türkiye geneli için Deloitte'un yaptırdığı bir çalışma var; orada şöyle bir veri var: Reel ekonominin geri kalan paydaşlarından daha hızlı büyüyor kreatif ekosistem. 2030'da istihdamın yüzde 3'ünün bu sektörden, bu ekosistemden sağlanması bekleniyor. Bence çok çok önemli, belki de en önemli olan bir unsur da bir fikir ürününden bahsettiğimiz için, bir şey ithal etmeden bir şey ihraç edebilme şansımız doğuyor. İthalat bağımlılığı olmayan ama hizmet ihracı olarak büyük bir kapasitesi olan bir sektörden bahsediyoruz. O yüzden, bu kreatif endüstriyi anlamak Netflix'i konuşmak için ehemmiyetli.

Netflix iş modelinden bahsedecek olursak, çoğunuz aşinasınızdır diye tahmin ediyorum, belki umarım abonesinizdir de; dizilerin, filmlerin, belgesellerin, bunun gibi içeriklerin olduğu bir küresel eğlence şirketi Netflix aslında bakarsanız. Türkiye'de mevzuat gereği RTÜK'ün lisansı ile faaliyet gösteriyor. Bizim içeriklerimizde 2 farklı tip içerik görüyorsunuz, genel olarak 2 çatı altında toplayabiliriz; biri, Netflix orijinali dediğimiz, sadece Netflix'te bulduğunuz diziler, filmler; bir diğeri de daha önce başka mecralarda izlediğiniz, sinemada, televizyonda yayınlanmış, festivallere çıkmış, bizim "lisanslı" dediğimiz ikinci gösterim imkânına sahip olduğumuz içerikler. Türkiye'den de bu anlamda hem orijinal hem lisanslı ciddi bir kütüphanemiz mevcut. Tüm diğer bizim gibi isteğe bağlı RTÜK lisansı altında faaliyet gösteren yayıncılar gibi, içeriklerimiz editöryal kontrollerden geçiyor, bir ratingle ve bir akıllı medya etiketi kullanılıyor. Dolayısıyla, az önce Sayın Başkanın konuşmasında değindiği bazı mecralardan farklı bu iş kolu; bir sosyal medya değil; kullanıcılar bir içerik üretip kendileri bağımsız, hiçbir kontrolden geçmeden buraya yükleyemiyorlar. Bir dijital pazar yeri değil; servis içinde satın almalar yapılamıyor. Bir platform da değil; aslında çok sıklıkla mesela "dijital platformlar" diye bizden bahsediliyor ama yayın hizmeti aslına bakarsanız Netflix, bir platform değil çünkü kullanıcılar birbiriyle temas edemiyorlar bu servisin üstünde. Kanuni tanımları itibarıyla bunları netleştirmek önemli.

Bir önemli husus bizim açımızdan, Türk dizi ve filmlerine dünyada en çok mecra sağlayan, en çok erişim sağlayan şu an itibarıyla Türkiye'de bulunan servis Netflix çünkü 190 ülkede faaliyet gösteriyor ve bu 190 ülkede Türk dizi ve filmleri Netflix'te yayınlanmaya başladıkları gün orijinal içeriklerimizin tamamı aynı anda 190 ülkede kendine izleyici bulabiliyor. İstedığınız zaman, istediğiniz yerde, istediğiniz kadar izlediğiniz bir şey. Bununla ilgili bazı kontrol mekanizmalarımız tabii ki de var, birazdan paylaşacağım. Şu an için iptali en kolay servis biziz, gerçekten üye olmak da iptal etmek de çok kolay ve bugün itibarıyla Türkiye'de bir reklam taşıyor Netflix, reklamsız. Bu da Meclisin gündeminde olan, Komisyonunun gündeminde olan, çocuklarımız için risk teşkil edebilecek bazı hususları bertaraf etmek açısından anlamlı, o yüzden bunu da paylaşmak isterim.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Türkiye'de kaç üyeniz var?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şöyle: Bunu Meclisle paylaşmanın bizim için hiçbir mahzuru yok Sayın Vekilim, memnuniyetle paylaşıyoruz, RTÜK'le de düzenli paylaşıyoruz. 1 Ocak itibarıyla yeni rakamımızı cuma günü RTÜK'le paylaşacağız fakat basınla paylaşmanın bizim için bir mahzuru var maalesef, bu çünkü ticari sır. Müsaadeniz olursa basının olmadığı bir noktada bu rakamı sizinle memnuniyetle paylaşıyoruz.

Devam edeyim müsaadenizle, başka soru yoksa.

Hızlıca bir içeriklerden bahsettik "Neden Netflix'te Türk içeriklerinin yer alması önemli?"'yi birazdan konuşacağız. Orada anlamlı bir veriye ulaşabilmek açısından şunu söylemek isterim: "Biz bu dizi ve filmler Netflix'e koyuyoruz, ne oluyor, nerelere gidiyor, kaç kişi görüyor?" Bu konularda çok şeffafız ve düzenli olarak dünyadaki izleme rakamlarımızı yayınlıyoruz. Orada gördüğümüz ve bizi de çok gururlandıran ve eminim sayın vekillerimizin de göğsünü kabartacak bir şeydir, o yüzden paylaşmak isterim: Türk içerikleri çok sıklıkla, dünyadaki global top 10 listelerinde kendilerine yer buluyorlar. Bu husus çok çok önemli çünkü ne kadar çok içeriğimiz orada yer bulursa Türk içeriklerinin tekrar önerilmesi ve tekrar bir izleyicinin karşısına çıkması o kadar önemli oluyor. Mesela, sadece 2024 yılında yıl içindeki 52 haftanın 27'sinde bir Türk içeriği global top 10 listesindeydi. 92 ülkede, ülkelerin top 10 listelerine girmeyi başardık. Bu gerçekten hepimizi gururlandıran bir unsur. Bunun de etkilerini birazdan yaptığımız bir araştırmaya atıfla müsaadenizle anlatacağım.

Buradaki veriyi de ben çok önemsiyorum. Benim de hem gururlandığım hem de etkisini hep aklımda tutarak iş yapmaya çalıştığım bir veri. Bu arada Türk içeriklerinin saat olarak, süre olarak en çok tüketildiği pazarları sırayla görüyorsunuz ama burada en önemli husus -altta kısaca yazan- ilk dört haftasında, Netflix'e çıkan bir içerik ilk dört haftasında izlemesinin yüzde 80'ini yurt dışından alıyor. Dolayısıyla, ciddi miktarda yurt dışında tüketilen bir Türk içeriğinden bahsediyoruz. Bu, bizim hem işimizi yaparken ne kadar ciddiye almamız gerektiği, Türkiye'nin temsili noktasında üstümüze düşen görevi gösteriyor hem de Türk içeriklerine dünyada gösterilen ilginin altını çiziyor. O anlamda bunu da hızlıca paylaşmak istedim.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Efendim, aslında Türk içerikleri her zaman, son yirmi yıldır dünyanın farklı ülkelerinde belli ölçüde izleniyordu; özellikle Orta Doğu, Balkanlar, Latin Amerika'nın belli ülkeleri fakat şimdi gördüğümüz bu harita, aslında bu erişimin artık tüm dünyaya yayıldığını gösteriyor. Burada Amerika'yı da görüyoruz, Brezilya'yı da görüyoruz, Avustralya'yı da görüyoruz, Avrupa ülkelerini de görüyoruz. Bu aslında erişimi çok daha ileri bir aşamaya ve aynı anda... Normalde, televizyon kanalları bir iş satışı yaptığında -ki müthiş, çok başarılı işler yaptılar bugüne dek- o iş belli bir süre sonra bir ülkeye satıyorlardı, sonra farklı bir ülkeye satıyorlardı vesaire. Fakat burada, bütün içerikler aynı anda bu ülkelerin tamamında yayına girdiği için kolektif bir etki de oluşuyor aslında. İnsanlar sosyal medya üzerinden birbirleriyle iletişime geçiyorlar. Yurt dışında "trending topic" olan içeriklerimiz söz konusu oluyor. O da bize çok gurur veren bir durum.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Müsaadenizle çok etraflı tartışmak isteyeceğinizi düşündüğüm bir hususun temel unsurlarını burada paylaşayım, soru-cevapta da detaylandırırız.

Tabii, dediğim gibi, biz bir RTÜK mevzuatına tabi olarak burada yayın yapıyoruz ama tüm dünyada da sorumlu yayıncılık ilkelerini takip ediyoruz. Burada ne görüyorsunuz? Sağ tarafta gördüğünüz Squid Game'in ekran kartı; herhangi bir içerik olabilirdi bu. Bu sıralar Squid Game'in yeni sezonu çıktı ve çok gündemde olduğu için onu paylaşıyorum. Bir izleyici Netflix abonesi ise servise girdiğinde, bir içerik izlemek için sayfasına gittiğinde -Squid Game'i seçtiniz ve sayfasına gittiniz- karşınıza birkaç şey çıkmak zorunda. Biz, size en etraflı bilgiyi vermek adına hem içeriğe sadık kalarak, içerikteki şeyi manipüle etmeksizin içeriği en doğru şekilde size bu sayfada özetlemeye çalışıyoruz. Ne yapıyoruz? Diyoruz ki "Bu içerik işte, şu senenin yapımı, şu sezonunu izliyorsun, bunun reytingi şudur." 18+ burada gördüğünüz örnekte, size bir de şöyle bir ipucu veriyoruz: "Bugün Türkiye'de çok izleniyor." ya da "Bugün dünyada top bilmem nede..." Hani, merak ediyorsanız başkalarının da izlediği bir şey mi bu diye. Altında da bir kısa özet veriyoruz. Burada tabii, çok uzun uzun yazamıyoruz, her şeyi anlatamıyoruz ama mesela burada baktığınızda esrarengiz bir oyun izleyeceğinizi, korkunç bir olay gerçekleşeceğini dolayısıyla ne izleyebileceğinizle ilgili biraz size ipucu veriyor. Sonra bunu izlemeyi seçtiniz ve buradaki "oynat"ı tıkladığınızı varsayalım. Yine, pat diye sizi içeriğe götürmüyoruz, gene içeriğin başında bir sayfaya tekrar çıkıyorsunuz ve orada bir daha "Bu bir +18 içerik." ve -işaretleriyle, işte RTÜK'ün de akıllı işaretlerle ifade ettiği- "Şiddet içerir, cinsellik içerir, çıplaklık içerir, intihar içerir." başka uyarılar da olabilir; işte "Kendine zarar içerir, yüksek ses düzeyi vardır." gibi uyarıları burada görüyorsunuz; hâlâ izlemeyi tercih ediyorsanız bu içeriğe devam ediyorsunuz. Bununla da kalmıyoruz. İlk abone olmak istediğinizde Netflix'e sistem size şu soruyu soruyor: "Bu servise erişecek bir çocuk mu var mı?" Siz "Evet." dediğiniz takdirde -bu bizim Türkiye pazarına girerken RTÜK'le çok işiştire ettiğimiz ve onların bizden ısrarla talep ettiği bir husustu, dünyada ilk defa Türkiye'de yapmaya başladığımız- sizden zorunlu olarak "O zaman buraya bir PIN kodu koymalısın." diye bir talebi oluyor sistemin ve siz bir PIN kodu tanımlıyorsunuz. Bu PIN kodu sayesinde birkaç koruma aşaması temin etmiş oluyorsunuz. Öncelikle sizin profiliniz ekrana geldiğinde artık bir çocuk sayfası da çıkıyor ve bu çocuk sayfası çocuğun yaşını belirlediğinizde ona uygun içerikler, çocuğunuz 10 yaşındaysa onu uygun, 16 yaşında ona uygun; 18 üstü hiçbir içeriğin yer almadığı hatta 16 üstü hiçbir içeriğin yer almadığı bir alan bu çocuk profili ama tabii, sizin bir de anne-baba profiliniz var orada. Ne yapabilirsiniz? Anne-baba profilinize çocuğunuz yanlılıkla girebilir, değil mi? Buna engel olmak için

işte o PIN kodunuzu kullanıyorsunuz. Hem profilinizi kilitleyebilirsiniz ya da profiliniz kilitli değil, onu da yapmadınız; çocuğunuz 18+ bir içeriği tıkladığında zaten PIN'i otomatik soruyor, 18+ hiçbir içeriğe PIN girmeden ulaşamıyor çocuğunuz.

Bunun dışında başka neler yapabilirsiniz? Çocuğunuzun en iyi siz tanıyorsunuz ve biliyorsunuz ki -misal olsun diye söylüyorum- örümcekten korkuyor, örümceği bir tema olarak görmesin isteyebilirsiniz. Siz işte "Örümcek Adam" bende görünmesin gibi bir filtre oluşturabilirsiniz. Dolayısıyla böyle bir imkânınız da var. Kişiselleştirilmiş kontrol araçlarınızı etkin kullanmak önemli.

Bu anlamda da etkin kullanmayı teminen ne yaptığımızdan kısaca hemen bahsedeceğim birazdan. Reklam yok dediğimiz gibi, dolayısıyla bir reklam vasıtasıyla çocuğunuzun yanlışlıkla tıklayarak hiç istemediğiniz yerlere gitmesine maruz kalma ihtimali yok ama her şeye rağmen de "Olmadı kardeşim, ben sevmedim." diyebilir abone; hemen iptal edebilir, iptal etmesi de en kolay servis dediğimiz gibi. İptal ettiğinizde dönem sonunda çok kolaylıkla çıkabiliyorsunuz, işte "Cihazı getir." zaten yok "Şu süre dolmadı." zaten yok; o anlamda da kuvvetli bir sistemimiz olduğuna inanıyoruz. Şöyle söyleyeyim: Netflix'in ebeveyn kontrol mekanizmaları kendi alanında dünyanın en iyi örneklerinden biri, bunu çok gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz, bunu RTÜK'le de sıklıkla konuşuyoruz çünkü şöyle bir şeyden besleniyor: Çok ciddi bir geri bildirim mekanizması var ebeveyn kontrol araçlarımızın. Öncelikle çok akademisyenle çalışıyoruz, bilimsel araştırmalar yaptırıyoruz, çok geri bildirim alıyoruz. Şu an sizinle yapacağımız bu toplantı bile bu sisteme veri sağlayacak bizim açımızdan. Araştırmalar yaptırıyoruz, yeni girdiğimiz ülkeleri daha iyi anlamak için anketler yapıyoruz, kullanıcı geri bildirimini alıyoruz ve bunların hepsiyle tekrar yoğunlukla güncel tutuyoruz araçlarımızı.

Türkiye'de yaptığımız çok özel bir şey var, Netflix dünyası için bir ilk ve Netflix içinde ihraç ettiğimiz bir proje bu bizim, o yüzden çok gururla anlatıyoruz bunu. RTÜK Başkanımızın "Pelın Hanım, evet çok kuvvetli araçlarınız var. Biz Türkiye'ye yeni giren, sizden sonra lisans alanlara 'Ya Netflix'in şöyle araçları var, bakın.' diyoruz ama herkesin bilmediğini fark ediyoruz. Kullanılmıyor olabilir mi, yeterince bilinmiyor olabilir mi? Bunları bir tanıtırsanız." diye bizden bir talebi olmuştu. Biz de bunun üstüne bir proje geliştirdik. Bugün geldiğimiz noktada bu proje kendi alanındaki en kapsamlı, en çok aşaması olan, en uzun soluklu projelerden biri hâline geldi. Geleceğin Ekranı adını verdik bu projemize ve Habitatla birlikte düzenliyoruz bu projeyi. Üç yıldır ebeveynlere ve öğretmenlere dijital medya okuryazarlığı eğitimi veriyoruz. Dijital medya okuryazarlığında şunu düşünüyoruz: Bu sadece Netflix için düzenlenmiş bir eğitim olsaydı çok ciddi bir fırsat kaçırmış olurduk. Sayın Başkan çok isabetli söyledi, dijitalleşme artık her yerde, ekranlar artık her dakika önümüzde. Dolayısıyla biz şunu tahayyül ederek bir proje tasarladık, dedik ki: Çocuk herhangi bir ekranın önünde, televizyon ekranının önünde, oyun oynuyor, eğitim alıyor, okul programında, herhangi bir ekranda telefondan bakıyor, televizyondan bakıyor; a) Yalnız olabilir. b) Ailecek bir şeyler izleyecek olabilirsiniz ve çocuk buna maruz kalacak olabilir. Neler yapmalıyız, neleri bilmeliyiz? Ebeveynler ve öğretmenler neyi bilmeli? Özel olarak doğrudan çocukla konuştuğumuz bir program tasarlamadık çünkü öncelikle abonemiz ebeveyn, abonemiz 18 yaşından büyük bir birey. Dolayısıyla doğrudan çocukla konuşmak değil, abonemizle konuşmak bizim için daha doğru. Diğer taraftan çocuğun eğitiminde de en etkin faktör hiçbir zaman biz olamıyoruz ama öğretmenleri ve anne-babaları olabiliyor. Dolayısıyla çocuğa en doğrudan dokunacak aktörleri eğitmek istedik bu projede. On-line eğitimler yaptık, ayrıca sınıf içi eğitimleri yaptık, ayrıca öğretmenlerimize eğitimler yaptık. Altta, ortada gördüğünüz fotoğrafımız mesela bir öğretmenimizin bizim eğitimlerimizde öğrendiğini yaptığı bir sınıf içi uygulama. 30'dan fazla "podcast" kaydıımız var, bu kayıtlar bir kütüphane olarak hazır ve herkesin hizmetine sunmaya ve her mecrada buna bir link sunmaya da çok açığız. Kimler var bu "podcast"larda: RTÜK Kurul üyesinden tutun da sanıyorum geçtiğimiz haftalarda Kadına Şiddet Komisyonunda da dinlenen Çocuk İçerikleri Derneği temsilcilerine, uzmanlara, pedagoğlara, psikologlara, hukukçulara kadar çok ciddi uzmanların olduğu, işte dijitalleşme açısından AİPA Derneğinin Başkanı Zafer Bey'in olduğu ve "AI" konuştuğu, çok ciddi uzmanlarımızın olduğu bir havuz oluştu burada, buna da devam ediyoruz. Ve geldiğimiz noktada katılımcılarımız 76 ile ulaştı, neredeyse tüm yurda ulaştık; 3 bin katılımcıya ulaştık, 50 binden fazla çocuğa dokunduğumuzu değerlendiriyoruz. Bizim için çok memnuniyet verici bir husus, zaten üç yıldır eksik olmasın RTÜK Başkanımız hep orada bulundu, zirvelerimizde; her yılın kapanışında da bir değerlendirme toplantısı yapıyoruz zirve dediğimiz. Zirvelerimizde Başkan bulundu ama bu yıl Millî Eğitim Bakanımız bizatihi kendisi de arzu etti katılmayı ve özellikle 2025 yılının Cumhurbaşkanlığından gelen aksiyon planında dijital medya okuryazarlığı RTÜK ve Millî Eğitimin uhdesine verilmiş konular olduğundan Bakanımız da orada hem bu projenin önemiyetinin altını çizip hem de öğretmen paydaşlar açısından daha etkin bir şekilde Bakanlıkla iş birliği içinde olmamızı talimatlandırdılar. Biz de o konuda çalışmalarımızı yürütüyoruz şu anda.

Bir diğer önemli gelişme de, birazdan konuşacağız, UNICEF'le ve Gençlik Spor Bakanlığıyla deprem münasebetiyle maalesef gereklilik hasıl olmuş bir projemiz vardı. O projemizden başlayan iş birliğimiz bugün Gençlik Spor Bakanlığının tüm yurttaki gençlik merkezlerinde dijital medya okuryazarlığı eğitimlerini sağlamak üzere genişliyor. 2025'te en önemli aksiyon planlarımızdan biri de bu, bu da bizim için önemli bir aşama bu projede.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Efendim, bu konuya geçmeden önce iki küçük ekleme yapmak istiyorum: Tüm eğitimler uzman akademisyenler tarafından gerçekleştiriliyor. Meslek içi eğitimden de belki...

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Evet, doğrudur. Bir de şöyle bir şey de yapıyoruz: RTÜK uzmanları sürekli güncel olarak meslek içi eğitimlerden geçiyorlar tabii ki de. Biz kendi uzman havuzumuzu RTÜK'e de açıyoruz ve bizim uzmanlarımız bazen RTÜK'te de meslek içi eğitim veriyorlar. Burada da yine dediğim gibi Netflix ya da dizi ve film izlemenin ötesinde, Başkan Bey'in az önce isabetle değindiği ekran zorbalığı konusunda ne yapmalıyız mesela ya da çocuklarımızın deprem döneminde televizyondaki depremle ilgili haberlere maruz kaldıkları anlarda ne yapmalıyız? Çocuklarımız dijitaldeler, bu bir veri artık, çocuğu dijitalde anne-baba olarak nasıl yakalarım, onlarla iletişimimi orada da nasıl kurarım? Bir anne-baba olarak nasıl ki çocuğumuz kafeye gidiyorsa ona "Hangi arkadaşınla gidiyorsun? Nereye gidiyorsun? Ne kadar kalacaksın?" sorularını soruyorsak dijitalde de "Çocuğum hangi arkadaşıyla konuşuyor, ne kadar süre konuşuyor? Hangi içerikle muhatap oluyor?"u anlayabilmesi ve yakalayabilmesi için ebeveynlere eğitimler veriyoruz.

RTÜK'ün meslek içi eğitimlerine de hocalarımız vasıtasıyla bu bileşenleri dercetme imkânımız oldu.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Bir diğer eklemek istediğim husus, Türkiye'de 81 ilde yaptığımız bir araştırmaya göre, ebeveyn kontrol araçlarımızı kullanan ebeveynlerin bu kontrolleri beğenme ve faydalı bulma oranı yüzde 98.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şimdi, müsaadenizle biraz da az önce hızlıca atf yaptığım, çok detaylandırmadığımız ama bizi çok mutlu eden ve gerçekten kreatif endüstri açısından fırsat arz eden bir konuya da değinmek isterim. Şimdi, bizim ciddi bir sayıda artık, Türk içeriğimiz var, birazdan da konuşacağız, 60'a yakın orijinal içeriğimiz, artı, lisansladığımız çok sayıda içerikle yüzlerce Türk içeriği Netflix ekranlarında yer buldu. Çok çeşitli paydaşlar, çok çeşitli yetenekler o içeriklerde yer aldı. Bunların izlenmesinden kaynaklı artık bir Türk içerik izleyicisi profili var yurt dışında. Biz de bunlarla belirli aralıklarla çalışmalar yaparak bir etki analizi yapmaya çalışıyoruz. Ya, biz bu içerikleri yapıyoruz da kime ne faydamız oluyor, onu bir görmek istiyoruz açıkçası. Türk içeriklerinin hem Türkiye'ye, Türk insanının algısına nasıl bir katkısı oluyor hem de ekonomik olarak burada bir fırsat doğuruyor mu? Ekonomik olaraktan kastım, dizi ve film endüstrisi için değil, daha ziyade ekosistemin tamamı için bir fırsat doğuruyor mu, buna bakıyoruz zaman zaman. Bu araştırmayı yaparken Kültür ve Turizm

Bakanlığımız için de önemli olan turizmde hedef ülkelere bakmayı çok önemsiyoruz. Ayrıca, dizi ve filmlerimizin hem çok izlendiği ülkeleri hem de yavaş yavaş "penetre" etmeye başladığımız ülkeleri seçmeye çalışıyoruz. 13 bin kişiyle yaptığımız bir araştırma bu. Şunu görüyoruz: Bir defa, Artanç az önce çok isabetli bir şey söyledi, bizim de ofis açma sebebimiz zaten bu, Türkiye'de dizi ve film ekosistemi zaten çok kuvvetliydi, çok başarılıydı; bunu masaya koymak lazım, bu, Netflix'le olmuş bir şey değil. Zaten biz, bu ekosistemin kuvveti ve başarısından etkilenecek "Bu pazarda biz de olmalıyız, çok iyi iş ortakları, çok iyi iş birliği imkânları olabilir." diye buraya ofis açtık. Ama ne görüyoruz Netflix'in gelmesiyle birlikte? Yeni bir izleyici kitlesine ulaşma imkânımız oluyor. Netflix kullanıcılarının kullanıcı olmayanlara göre bir Türk içeriğe rastgelme ve izleme ihtimali 1,5 kat daha fazla. Bir de araştırmada şunu görüyoruz: Yüzde 35 "Netflix'te görmeseydim henüz bir Türk içerik izlememiştim." diyor. Dolayısıyla evet, sektörümüz çok kuvvetliydi ama ulaşamadığımız bir izleyici kitlesi her zaman var, bugün de var. Dolayısıyla o izleyici ağını büyütmek hem coğrafi olarak hem sosyokültürel olarak yeni bir kitleye ulaşma fırsatı sundu Netflix.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Burada tabii, her açtığında karşısında bir Türk içeriğinin büyük ihtimalle çıkıyor olmasının da çok büyük etkisi var. Televizyonlar bir satış gerçekleştirildiğinde o günün belli bir saatinde, belli bir kuşakta -öğlen kuşağında olabilir, akşam kuşağında olabilir- farklı ülkelerde bu şekilde yayınlanırken şimdi, günün hangi saatinde olursa olsun bir şey izleme isteğiyle Netflix'i açtığında bu kişi karşısına bir Türk içeriği büyük ihtimalle çıkıyor.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Burada bunları biraz daha hızlı geçeceğim zamandan da tasarruf etmek adına ama en az bir Türk içeriği izlemiş olma ihtimali yüzde 25 neredeyse daha fazla Netflix abonelerinin, bu önemsedğimiz bir husus. Burada da sadece etki, kültürel endüstri için değil, tarih, tarihî anıtlar, Türk kültürü, Türk mutfağına olan ilginin tamamında bir pozitif artış görüyoruz. Burada şunun da çok etkisi var, bunu da söylemem lazım: Türk tarihiyle ilgili...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Pelin Hanımcığım şöyle, bunları bir geç sen, ondan sonra bir atla, zaten sunumu takdim edersin. Vekillerimizin soruları olacak, ondan sonra daha interaktif olur, daha iyi olur. Şimdi siz bunları anlatıyorsunuz yani onları zaten biliyor vekillerimiz. Sizden ricam, bir hızlanalım.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Hızlanalım, tamam.

Şöyle yapalım, o zaman şuraya gelelim, bunu sordunuz, o yüzden bahsedelim. Bizim Türkiye'de bir ofisimiz var İstanbul'da. 35 kadar doğrudan kendi çalışanımız var, 40 kişi kadar ofiste hizmet veren arkadaşımız var, 60'a yakın yerli yapımız var. Setlerimizde bugüne kadar 13 bin kişiye istihdam sağlandı Netflix dizi ve filmleri için. Tabii ki de bunlar bizim doğrudan istihdam ettiğimiz değil ama proje ortaklarımızla birlikte istihdam ettiğimiz, Netflix dizi ve filmleri çekildiği için Türkiye'de sağlanan istihdam. Bunların arasında 80 farklı partnerle -bunlar yapım partneri olabilir, dağıtım partneri olabilir- çalışıldı. Bunların arasında da ilk defa yeni bir iş yapan 16 tane kreatif var. Deneyimli isimlerin yanı sıra yeni isimlere de dünya piyasasında bir fırsat sunuyoruz. Mesela, ilk defa bizde yapımı olan Özgür Önürme Afrika'da bir "remake" yeniden yapılan bir işin tarafı oldu.

Bunları biraz hızlandırıyorum müsaadenizle.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Berkun Oya'yı geçme, bir anlat bize Berkun Oya'yı. Bu gerçekten Türk entelektüellerin, Türk sinemasının altın çocuğu. Bilmeyen varsa ismini öğrensin. Lütfi Ömer Akad gibi, Yeşilçam'ın büyük sanatçıları gibi Berkun Oya da inanılmaz bir senarist.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Kesinlikle.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Bilmeyenlerin de gerçekten bakmalarını rica ederim. Bir anlat Berkun Oya'yı.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Berkun Oya için de bir ilk "Bir Başkadır" Şu anlamda: İlk yapımcılık ve yönetmenlik deneyimi Berkun Oya'nın da "Bir Başkadır"la oldu. "Bir Başkadır" hakikaten toplumda da çok karşılık bulan, çok beğenilen ve izlenen bir içeriğimiz oldu. Berkun Oya'nın "Bir Başkadır"ı Amerika'da bir ödül aldı mesela. Dolayısıyla, bir ilki yaşadığı bir alanda, Netflix sayesinde ulaştığı ülkede bir ödül alma şerefine nail oldu; bu bizi de çok gururlandırdı, çok ciddi bir fırsat oldu.

Burası gerçekten Kültür Bakanlığımızın da önemsedği bir husus. Türk yapımlarını izleyenlerin Türkiye'yi ziyaret etme isteğinin 2,6 kat arttığını görüyoruz, bunu çok önemsiyoruz. Bunda da hem kendi içeriklerimizde... İşte, "Atiye"de gördüğümüz Göbeklitepe mesela Kültür ve Turizm Bakanlığının Göbeklitepe Yılı'nda yayınlandı, o anlamda çok önemli. İşte, Mardin'i görüyoruz. "Pera Palas" dizimizden sonra Pera Palace'ın önündeki kuyrukları İstanbul'a gittiğinizde görüyorsunuzdur, hâlâ ziyaretçi akınına uğruyor ama benzer şekilde, mesela İletişim Başkanlığımızın yaptırdığı "Saklı İstanbul" belgeseli de Netflix'te yer buluyor ve orada da İstanbul'un gizli kalmış hazinelerini görüyorlar. Dolayısıyla hem lisanslı içeriklerimizden hem orijinal içeriklerimizden ciddi bir Türkiye tanıtımı fırsatı var, onun da altını çizmek istedim.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Aslında Pelin Hanım'ın göstereceği videoda Musa Dağdeviren'in olduğu "Chef's Table" bölümü vardı. Kültür ve Turizm Bakanlığımız bu videoyu ITB Berlin Turizm Fuarı'nda Türk mutfağını tanıtmak amacıyla kullandı.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şimdi, müsaadenizle kısa bir video göstereceğim. Bu videoyu niye önemsiyoruz? Bu, çok organik bir şekilde Türkiye'nin Netflix'in Türkçe içeriklerine değil de global içeriklerine nasıl güzel yerleştiği ve burada muhtemelen biz TGA üzerinden bir Türkiye tanıtım kampanyası yapmak isteseydik ekonomik olarak karşılığını çok zor toparlayacağımız bir bütçede bir reklam fırsatı var burada, bizi de çok gururlandırıyor, onu bir hızlıca göstermek istiyorum.

(Video gösterimi yapıldı)

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Bu, Charlize Theron'un başrolünde oynadığı bir baklava reklamı -tabiri caizse- ama bu, çok organik bir şekilde, uluslararası en çok izlenen Netflix içeriklerinden biri olan "The Old Guard" kısa bir kesit.

Müsaadenizle bu çok kısa, bunu hızlıca göstereceğim.

(Video gösterimi yapıldı)

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Bu da mesela "Spycraft" içeriğimizde hepimizi gururlandıran Bayraktar İHA'sının Türk Bayrağı'yla arziyandam ettiği bir sahne. Dolayısıyla Türk teknolojisini de benzer şekilde tanıtmak imkânımız var.

İçerikleri geçiyorum ama şunu göstermek istiyorum. Burada gördüğünüz de bizim için çok önemli; gördünüz belki ama ne olduğunu bilmediğiniz...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Pelin Hanımcım, son üç dakika; sonra sununuza devam edersiniz soru-cevaplarda, ona göre bir toparlayalım lütfen. Yani böyle jandarma bir moderatör olmak istemiyorum ama vekillerimiz soru soracaklar zaten, o sunumuzdaki kısımları açıklayacaksınız sorularda.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Yok, yok, estağfurullah.

İki dakikalık bir tane film göstereceğim; onun ötesinde, iki dakika da sadece şeyden bahsedeceğim. Şu anda Netflix için, Türkiye ekibi için çok önemli olan bir husus da yabancı Netflix içeriklerinin yani Alman dizisinin, Amerikan dizisinin Türkiye'de

çekilmesini temin etmek. Mesela, burada gördüğünüz videoda, bir Alman "influencer"ın başrolde oynadığı bir içerik çekildi Türkiye'de ve bu Alman "influencer" 4,5 milyon global takipçisinin olduğu sayfalarda bir Türkiye tanıtımı yaptı; bu da önemli.

Yetenek geliştirme alanında çalışmalarımız var; sordunuz, ondan daha hızlıca bahsedeyim. İki tip yetenek geliştirme projemiz var: Biri, doğrudan sektöre istihdam sağlayacak hazır sektör çalışanlarının daha farklı yetkinlikler elde etmesi için yaptığımız eğitimler; biri de sektöre ulaşımı daha az olan dezavantajlı gruplara yaptığımız eğitimler. Bu anlamda, Artanç, iki hafta önce Mardin'deydi, Çanakkale'de eğitimler düzenledik. Kültür Bakanlığının Kültür Yolu Festivali paralelinde çalışmalar yapıyoruz.

Son olarak da çok hızlıca bahsedeyim çünkü az önce ona da atıf yaptık. Deprem sonrası projelerimiz var. İki büyük projemiz oldu; bir tanesi Gaziantep Nurdağı'nda UNICEF'le ve Gençlik ve Spor Bakanlığıyla açtığımız merkezimiz ki 6 binden fazla gencimiz faydalandı; diğeri de Hatay ve Kahramanmaraş'ta açtığımız Renkli Hayaller Sahnesi, bu sahnede sanatın iyileştirici gücüyle 7.500 çocuğa ulaştık deprem sonrasında. Bizim deprem projelerine bakış açımız, az önce hızlıca değinmeye çalıştım ama daha sürdürülebilir bir çözüme odaklı projeler; bunları da paylaşmak isterim.

Son olarak, son sözü biz söylemeyi tercih etmiyoruz çünkü biz de çok konuşmuş olmaktan memnun değiliz Başkanım; biz hikâyelerini dizi ve filmlerle anlatan bir şirketiz. O yüzden son sözü de müsaadeniz olursa kısa bir klibe verip bugüne kadarki Türk dizi ve film içeriklerimizden bir anlattıklarımızı bizden daha güzel söyleyen bir videoyla bitirmek istiyorum.

(Video gösterimi yapıldı)

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Teşekkür ediyorum hepinize.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Evet, biz de teşekkür ediyoruz. Ne mutlu ki Türkiye'mizin çok büyük hikâyeleri, insanına dair özgün çok güzel içerikleri var.

IV.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili tarafından yapılan sunuma ilişkin görüşme

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Evet, hemen soru-cevaba geçiyoruz, ben hiç sözünüzü uzatmıyorum, çok konuşulacak konu var.

Tuncay Özkan Bey ilk sözü istedi, verdim.

Buyurun efendim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Hoş geldiniz arkadaşlar.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Hoş bulduk.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Siz uluslararası bir şirketsiniz değil mi? 190 ülkede yayın yapıyorsunuz, yaklaşık 33 milyar doların üzerinde bir gelir elde ediyorsunuz. EBITDA sonrası net kârınız dünyada 10 milyar dolara yakın, Türkiye'deki kârınızı da şöyle hesaplıyorum... RTÜK payını ne kadar yatırdınız 1,5?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Onu da basının olmadığı ortamda paylaşayım Sayın Vekilim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Şöyle baktığım zaman 200 milyon doları aşan bir gelir elde ettiğinizi var sayıyorum. Bu yaptıklarınız yetmez, sizin Türkiye'ye yapacağınız yatırımın daha büyük boyutlara ulaşması lazım. Bunları bize bir iyilik diye yapmıyorsunuz. Bunların tamamı; karşılığını aldığınız, Türk insanına ödemeniz gereken, yapmanız gereken şeyler. Pek çok yayın kuruluşundan daha iyi, daha duyarlı bir yayın sisteminizin var, tebrik ederim ama siz kurumsal iletişimi tek kanatlı olarak yönettiğiniz için hiç eleştirilmeden bugünlere kadar geliyorsunuz. Sizin Türkiye'de veya dünyada "Destekliyoruz." dediğiniz kültürel çalışmalar için binlerce yıldır insanlar kendi hayatlarından her bir saniyeyi veriyorlar. Siz onlara değer katmıyorsunuz, o değerli şeyleri insanlara ulaştırarak bundan da gelir elde ediyorsunuz. Şimdilik reklam yayınlamıyorsunuz ama abonelik gelirlerinin üzerinden reklama yönelik çalışmalarınız devam ediyor. Bütün bunlarla ilgili olarak yaptıklarınız için teşekkür ederim ama yeterli görmediğimizi söylemek isterim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - "Evet ama yetmez." mi diyorsunuz?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Yetmez, asla yetmez çünkü siz çok uluslu bir şirket olarak Türkiye'nin kültür hayatına öyle müdahale ettiniz, dünyanın kültür hayatına öyle müdahale ettiniz ki sinema endüstrisini yok ettiniz. Evimize kadar girip bize her şeyi sunmayı bir "Ya, bak ben de sana çok büyük bir şey yapıyorum." diye anlatmayın. Evimize kadar geliyorsunuz; çocuklarımızı, kadınlarımızı, insanlarımızı evlerinde yataktayken, otururken en zayıf anında yakalıyorsunuz ve ona karşı bir kültürel etki yaratıyorsunuz. Bunun ölçülmeyeceğini, bunun denetlenmeyeceğini, bunun daha iyisinin istenmeyeceğini düşünüyorsanız aldaniyorsunuz.

Buraya gelirken tüm yabancı şirketlerin, tüm çok uluslu şirketlerin yaptığı şeyi yapıyorsunuz. RTÜK buranın bir kuruluşu, biz bütün bu rakamı... Türkiye Büyük Millet Meclisinden veri saklamak ya da Türk medyasından veri saklamak size bir şey kazandırmaz çünkü zaten biz o verileri, her şeyi Amerika'daki borsadan alabiliyoruz. Yani bütün bunlarla ilgili çalışmalarımızı yapabiliyoruz ama burada böyle bizi küçümser bir uluslararası şirket tavrıyla durduğunuzda, bu verileri sunmadığınızda bu sizin için iyi bir şey değil. Burası Türk milletini temsil ediyor. Ben şahsen pek çok şey söyleyebilirim ama beni frenleyen Türk milletinin sorumluluğu var, o kapsamda size birkaç şey sunmak istiyorum sormak istiyorum.

Oraya geçmeden önce, Sayın Başkanım -hoş geldiniz kısmı bu- size çok katılarak ve acil önlem isteyerek sanal kumar konusunda ve oyun siteleri konusunda çocuklarımızı, Türkiye'yi koruyacak, dünyanın başına bela olmuş bu uygulamadan ne tür bir çalışma getirirseniz, o çalışmaya bizi davet ederseniz sonuna kadar size destek vereceğiz. Yasal boyutu da dâhildir; kumarın yasa dışısı, yasal içerikli olanı yoktur, kendi kültürünü yaratana vardır Spor Toto gibi, Loto gibi, Millî Piyango gibi. Dünyada bunların dışındaki her türlü uygulamanın toplumları nasıl çökerttiğini gördük. Üç şeye yol açıyor Las Vegas'ta, Amerika'da yapılan çalışmaya göre. Ki bugün Las Vegas kumarhanelerin merkezi diye gözüktür ya, Amerikan devleti oradan kumar gelirini yüzde 25'le sınırlamıştır, "entertainment" eğlence bölümünden gelir elde etmektedir. Toplumun yolsuzluk boyutunu büyötmektedir kumar; kent halkını, var olduğu yerdeki insanları yoksullaştırmaktadır. En çok da yoksulları yoksullaştırmaktadır, onların cebindeki son umudu, son kuruşu sömürerek çok büyük zararlara yol açmaktadır. Biz, sanal kumar ve diğer uygulamalar, oyunlar karşısında halkımızı çaresiz bırakamayız. Bu konuda çok katkı sunmak istiyoruz, halkımız çaresiz değil. Kumara karşı hep beraber mücadele etmek konusunda çağrıda bulunuyoruz. Sizin çağrınıza katılıyoruz ve biz diyoruz ki: Kumar nerede varsa yok etmek üzere bu konuda siz ne getirirseniz katkınızı sunarak size destek vereceğiz.

Ayrıca, Sağlık Bakanlığına buradan bir çağrıda bulunmak istiyorum: Tıpkı sigarada olduğu gibi uyuşturucu ve kumar konusunda, tedavi konusunda -biliyorsunuz, bu bir bağımlılık sorunudur- bunun tedavisi konusunda hemen bir ücretsiz hat açarak, halkımıza ücretsiz sağlık tedavi hizmeti sunarak bununla mücadele etmeye bir yerden başlamak gerekir. Belki Netflix kumar konusunda, sanal kumar konusunda içeriklerine daha dikkatli bir şekilde bakar.

İnsanımız sahipsiz değil, biz burada onun temsilcileri olarak bulunuyoruz. Mutlaka Türkiye'yi, sizin söylediğiniz o ayarlar konusunda da düzeltmek gerekiyor, katkı sunmak gerekiyor, yeni çağa uyarlamak gerekiyor.

Hollywood yandı, Hollywood'u önce Netflix yaktı. Kavgalar, büyük gürültüler, bir kültürel sorun olarak karşımıza çıktı Netflix ama bugün hegemonyasını inşa eder bir durumda. Ama şirketlerin hegemonyası, biliyorsunuz, daha iyisi çıkana kadar sürer; bu yarın olur, ertesi gün olur, bir şekilde biter. O yüzden, kamusal iletişiminizi doğru yapmanızı tavsiye ederim, yanlış yapıyorsunuz.

İkincisi, Türkiye'nin kültür hayatına yaygınlaşması konusunda yaptığınız katkılar için teşekkür ederiz ama unutmayın, size çok şey katıyoruz. Kültür hayatında sizin kazanmanız için o kadar çok mücadelelerden geliyoruz ki siz bizim hikâyelerimizi anlatarak bizim üstümüzde bir yerde değilsiniz; siz, bizim hikâyelerimizin hiçbir şeyi değilsiniz, bir uluslararası şirketsiniz, bizim hikâyelerimizden para kazanıyorsunuz. Sizden önce de film çekmeyi biliyorduk, sizden önce de gidip ödüller alıyorduk.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Tabii, tabii.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Netflix falan filan yokken New York Festivali'nden altın, bronz ve platin ödül aldık; siz yoktunuz. Bütün bu süreçleri kendiniz yorumlarken bu birikimlere saygı duyarak yorumlayın lütfen.

Üçüncüsü, sizin doğru yaptığınız şeyleri de takdirle karşılıyorum. Özellikle çocuk, yetişkin ve genç ayrımlarınız, bununla ilgili sınıflandırmalarınız, değerlerine de örnek olabilecek bir şey ama siz tekele doğru gittiğiniz için bunları zaten yapmak zorundasınız. Dünyada, 192 ülkede bu kadar çok izlenen sizden başka bir şirket var mı? Birkaç tane ardınız var, geliyor. Ama sizin bu tekel olma özelliğinin size yüklediği sorumluluklardan kaçamazsınız. Onun için, bütün bu süreçleri yönetirken Türkiye'nin kültürüne, değerlerine ve ekonomisine yapacağınız katkı konusunda buraya net bilgiler vermek zorundasınız. Bu net bilgileri vermeden burada böyle reklam sunumu gibi yapıp gitmek...

Son "teaser"ınız kötü olmuş. Ben bu işleri bilen bir adamım; hem müziği kötü hem tanıtımı kötü, sizden beklemeyeceğim bir amatörük. Buraya gelirken daha güzel filmler yapın, gelin; böyle kötü filmlerle gelmeyin. Burası reklam filmlerinizin yayınlanacağı bir mecra değil, buraya bilgi vererek gelmelisiniz.

Şimdi, siz bize ne söylediniz, ne anlattınız çok uluslu şirket olarak? Kazancınızı söylemediniz, üye sayınızı söyleyemediniz. Yani "İletişim Başkanlığının filmi yayınladım." "Başkanım, ne kadar güzel konuştunuz, o filmi de koydum." falan, öyle değil. Filmlerinizin dili kötü. Filmlerinizdeki o tür özellikleri yapımcılara yüklüyorsunuz, kendiniz herhangi bir sorumluluk almıyorsunuz. Bunları yapsanız, dilini daha güzel bir Türkçe hâline getirsenize. Niye hiç o konuda yatırım yapmıyorsunuz, Türkçeye katkı anlamında niye hiçbir çalışmanız yok? "Türk 60 tane içerik ürettik." diyorsunuz, bu içeriklerin tamamı sizin uluslararası politikalarınızdan geçerek üretiliyor. Bizim politikalarımız değil sizin politikalarınız geçerli oluyor. Bizim sadece yasalarımız var ama o içeriklere katkı sunarken kültürel gelişmesini, zenginleşmesini çok düşündüğünüzü zannetmiyorum. Senaryolarında, sizin ürettiğiniz senaryolarda, sizin ürettiğiniz işlerde yerdeki sektörü büyütecek bir şey yok, yaygınlaştıracak bir şey var. Neden buradaki, Türkiye'deki sektörü büyütme çalışmıyorsunuz da yaygınlaştırarak daha çok para kazanmaya çalışıyorsunuz? Neden senaryo yatırımınızı sadece belirli ölçülerde tutuyorsunuz da daha güçlü, daha nitelikli bir hâle getirmiyorsunuz? Biraz önce sunduğunuz şeyler, sizin ara eleman ihtiyacınızı karşılayacak eğitim potansiyeli tutumunuzu gösteriyor ama burada senaryo zenginleştirme, Türk diline yatırım, Türk sanatçısına yatırım konusunda sizin çok yetersiz kaldığınızı söyleyebilirim.

Bütün bunlarla ilgili olarak daha fazla konuşacağız ama şimdilik, buraya hiçbir şey vermediğinizi, hiçbir aydınlatıcı bilgiyle gelmediğinizi, bir Netflix propagandasıyla geldiğinizi ve buradan böyle gideceğimizin de çok uygun olacağını da zannetmiyorum. Başkanım, bize bir beş dakikalık kapalı oturum sağlarsınız, arkadaşlar paylaşmak istemedikleri bilgileri paylaşsınlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Pelin Hanım, buyurun.

Sayın Tuncay Özkan tecrübeli bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşdır, eleştirileri serttir fakat içerikleri önemlidir; dikkatinize sunarım. Bir savunma mekanizmasıyla zaten cevap vermeyeceğinizi düşünüyorum. Çok kısa bir cevabınızı alayım, sonra Sevilay Hanım'ın, Sayın Sarıgül'ün ve Levent ağabeyin sorularını alacağım. Çok kısa...

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Kısa olsun dediğiniz için sunumda değinmediğim bazı hususlara da -sordu Tuncay Bey- bu vesileyle değinmiş olacağım; bana da fırsat oldu, sağ olsunlar.

Öncelikle, bir kısmı yorumları beğenmediğini de söyledi; takdirle karşılıyorum, not ettim hepsini. Öncelikle -az önce söylemiştik- burası bizim için de bir öğrenme fırsatı; buradan duyduğumuz hiçbir şey sadece bir kenara yazılacak hususlar değil, geri bildirimle sistemin içine girecek hususlar. O yüzden teşekkür ediyorum her şeyden önce.

Bir şeyi çok doğru söyledi, ben de söyledim, herhâlde duyulmadı, bir daha sesli söylemek isterim; Türk dizi ve film endüstrisi bizden önce çok kuvvetliydi, bizi de buraya gelmek de motive eden unsur zaten buydu. O konuda kesinlikle mutabıkız ama nasıl katkı verdiğimizle ilgili... Mesela, senaryodan bahsettiği için söyleyeyim: Biliyorsunuz, bizim -çok basitinden bir örnek olacak ama- dizi ve filmlerimiz biraz uzunca ve iki-iki küsur saat süren içerikler ve bizim senaristlerimiz bu tip senaryo yazmaya alışkınlar ama yeni dünyada, uluslararası arenada rekabetçi olmak için biraz daha farklı yetkinlikler, daha kısa sürede daha etkili hikâye anlatmak gibi hususlar var; bu noktada çok ciddi senaryo eğitimleri veriyoruz. Her birinden tek tek bahsetmedim ama bahsettiği bir husus oldu, sinema ve televizyon bence dijital mecralarla hâlâ çok el ele giden ve birbirini büyüten işler. Bizim en çok izlenen içeriklerimizin ciddi bir kısmı bizden önce Türkiye'de sinemaya çıkmış içerikler ve altı aylık bir pencere var, o altı ay sinemadan sonra bize gelemiyorlar. Dolayısıyla hâlâ sinemanın ciddi bir fırsatı var ve onun da büyümesini çok önemsiyoruz. Oradan alacağımız içerikleri memnuniyetle... İkinci bir nefes olarak kendimizi görüyoruz, üstte görmek gibi bir şey söz konusu değil.

Bir şey söyledim ama sanıyorum duyulmadı, bir daha söylemek isterim: Bugüne kadar Türk kamusuyla paylaştığımız, gerek RTÜK'le gerek Ticaret Bakanlığıyla gerek Maliyeyle gerek Rekabet Kurumuyla farklı vesilelerle bilgi, belge taleplerinde paylaştığımız verileri yüce Meclisin bilmesinde tabii ki hiçbir sakınca olamaz, yoktur da. En başta da söylediğim gibi, bu rakamları paylaşmak bir beis değil ancak borsaya kote bir şirket olmamızdan kaynaklı olarak basınla veri paylaşabileceğimiz dönemler ve paylaşabilecek kişiler çok kısıtlı. O sebeple, basın önünde paylaşamayacağız. Tuncay Bey'in arzu ettiği gibi, eğer kısa, kısıtlı bir kapalı zamanımız olursa ya da yazılı, sözlü, bunu temin etmek mümkün; sanıyorum duyulmadı, onun da altını çizmek isterim.

Ebeveyn kontrolleri ve bu konularda söylediklerini, takdirini duydum, çok da memnun oldum ve bunlar da tabii ki her zaman geliştirilmeye açık. Şunu çok net söylemek isterim: Bir çalışanı olarak Netflix'le ilgili beni en çok etkileyen şey, Netflix öğrenen bir organizasyon, Netflix her şeyi doğru yapmıyor; ilk gün de yapmıyordu bugün de yapmıyordur ama gelişime çok açık; duyuyor, adapte oluyor, öğreniyor. Mesela "Yenileri gelecektir, daha iyileri gelecektir." dedi, çok haklı Tuncay Bey. O anlamda, kendi DNA'sı da zaten bir sektörü yeniden inşa etmekle kurulmuş bir şirket olduğu için Netflix böyle alternatiflerin geleceğini de çok iyi biliyor, o yüzden sürekli kendini yenilemeye çalışıyor. Sizinle yaptığımız bu istişare de yenilenme araçlarından biri, sizden de öğrendiklerimiz bu sisteme entegre olacak. O yüzden, hem eleştirileri için hem önerileri için çok teşekkür ediyorum. Arzu

ettiğimiz şekilde bir fırsat olursa daha etraflı bilgi paylaşacağımız da bir kere daha duyulsun isterim; onu da tekrar söylemek istiyorum.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sayın Başkanım, ben galiba net olarak, açık anlatamadım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Buyurun efendim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Dijital bağımlılık konusunda konuştuk ve siz bununla... Gençlerin zaman yönetiminde, çocukların zaman yönetiminde, yetişkinlerin zaman yönetiminde çok baskıcı ve onları ele geçiren bir tutum var diğer dijital bağımlılık yaratan yayınlarda ve mecralarda olduğu gibi. Örneğin, bu konuda bir planlamanız var mı? Hani "6 diziye peş peşe izlerim, iki saatten izlerim, günümü bitiririm; ondan sonra gider yatarım, kalkarım, mutfakta bir şey yerim, tekrar Netflix dizisi izlerim." sorununun önüne geçebilecek zaman bağımlılığını nasıl yöneteceksiniz? Yani benim sorduğum şeyler, aslında içerik olarak anlatmak istediğim şeyler sizin burada dile getirmediğiniz ama hepimizin Netflix'te ya da diğer dijital mecralarda gözüdığımız sorunların aşılması konusunda sizin neler yaptığınız konusundaki bir şey. Örneğin, çocuk oturdu, Son Hava Bükücü Avatar'ın...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Efendim, onun formülü bulundu mu ki?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - İşte efendim, ne çalışıyorlar? Biliyorsunuz, sorun, halk açısından endişeyi ortadan kaldıracak, güvenliği artıracak... Örneğin, yirmi dört saat boyunca kendisini izleyen bir adama "Kardeşim, niye seyreliyorsun? Hayat Netflix'te geçmez, haydi git, başka şeyler yap." diyen bir formülasyon üzerinde çalışıyorlar mı?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Tamam, formül var, dinleyecek mi vatandaş?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Bizde bir tane var.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Bir dakika Pelin Hanım, size sorular gelecek. Hep siz konuştunuz, biraz da vekillerimiz.

Soruları not alıyorsunuz, cevaplandıracaksınız.

Sevilay Hanım, buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Pelin Hanım, sizlere de çok teşekkürler.

Bilemedim, biraz ağır bir "Hoş geldin."le karşılaştınız, ben yumuşak gideyim isterseniz. Hakikaten, benim için şöyle bir şey: Çok uykusuz bir günden sonra buraya geldik, dün Genel Kurul sabaha karşı bitti, biraz da tereddütle gelmişim ama kendi adıma çok ilişkili olduğum bir konuda böyle bir gözden geçirme fırsatını bile ben iyi buldum, iyi ki gelmişim dedim. Netflix sizin deyiminizle, biz "platform" diyoruz zaman zaman, akademik olarak doğru olmadığını ben de biliyorum ama bir yayın servisi -içerik sağlayıcı diyebiliriz aslında bu anlamda- olarak gerçekten de dünya pazarında çok büyük bir ağırlığı olan önemli bir şirket ve bu kapasitenin bir kısmında da Türkiye var ve o da sahiden, bu anlamda, içeriğe yabana atılmayacak bir katkıda bulunuyor. Tabii ki sıkıntıları da var bu sektörün. Kreatif endüstriler, yaratıcı endüstriler... Yıllar evvel bir doktora öğrencim bu konuda tez yazmaya kalktığına hakikaten bir düşünmüştüm burada bu kadar malzeme var mı diye. Çok hızla, gerçekten, böyle neresinden yaklaşıcağımızı bilmediğimiz büyük bir alan oldu, burada bunu da görüyoruz. Nitelikli dramaya katkısı olan bir alan ama Tuncay Bey'in, Tuncay Vekilimizin de söylediği çok doğru, Türkiye bu "quality drama" "nitelikli drama" denilen mecra da çok büyük bir birikimi olan bir ülke. İşte, 1973'te ilk yerli televizyon dizilerini yapmak üzere Yeşilçam'lı yönetmenler davet edilip TRT'yle iş birliği yaptıklarında bir macera başladı ve gerçekten çok ilginç bir maceradır. Herkes biliyor ama burayı biraz birbirimizi bu tartışmalarla besleyecek bir yer olarak gördüğüm için de hatırlatmak isterim. O dönem işte, Lütfi Ömer Akadlar, Halit Refiğler, Metin Erksanlar davet edilerek -5 yönetmen çağırılmıştı diye hatırlıyorum- bir süreç başladı ve hiç hız kesmedi. Her birini çok nitelikli belki bulmadık ama drama üretiminde biz hep iddialıydık. Aslında 1990 sonrası sinemamız da öyledir. 1990 öncesinde de işte Yılmaz Güney'den başlarsak Nuri Bilge Ceylan'a kadar her zaman dünya ölçeğinde karşılık bulan üretimlerimiz var, Netflix de böyle bir mirasın üzerine oturuyor gerçekten. Bu miras sadece üretim alanında değil, bunun yetiştirdiği izleyici alanında da... Türkiyeli izleyici âdeta televizyon dramasına âşık bir izleyicidir. Nitelik farkı da şudur: Mesela, şu anda bile, bildiğim kadarıyla, Avrupa'da Görsel İştisel Hizmetler Direktörü kapsamında Netflix yüzde 30 kadar Avrupa içeriği koymak zorunda, değil mi? Öyle bir şey biliyorum ama bizde zaten bu kotalara hiç ihtiyaç olmadan, işte, 1990'larda bütün Avrupa yine kota çerçevesinde kendi televizyonlarını dış yapımlardan, Latin Amerika dizilerinden, Kuzey Amerika, Amerika Birleşik Devletleri dizilerinden korumaya çalışırken bizim ağırlıklı olarak hep domestik dramamız, yerli dramamız hâkimdi sektöre. Sanırım şu anda da böyle bir kota uygulamamız yok, yanlış bir şey söylüyorsam düzeltirsiniz. Dolayısıyla, böyle bir pazara geldiğinizde sizden beklentiler de artıyor birçok bakımdan.

Ben böyle RTÜK'le olan ilişkilerinizi falan baktığımda sizin aslında -şöyle yine Tuncay Bey de kısmen buraya da değindi- bir sorumluluğunuz da var aslında bu pazara karşı. Bu pazarın daha özgürlükçü olması... Bu pazarda biliyorsunuz, oyuncusundan set işçilerine çok ağır bir sömürü sürüyor. Bu sömürünün gerçekten en ağır kısmı senaristlerin payına düşüyor. Buralarda da sizin bir etkiniz olmalı ancak o zaman sahiden Netflix'in Türkiye'yle olan ilişkisi gurur duyulacak bir şey olabilir. Mesela, dediniz ki: "Bizde senaryolar dünya örneklerine göre uzun." Hakikaten öyle, bir ara senaristler "yerli dizi yersiz uzun" diye bir kampanya bile başlatmışlardı, çok anlamlıydı. Bu iki saat bizim için sadece iki saat ama onun arkasında böyle helak olmuş çalışanlar var. Bunları düşünmek gerekiyor ve gerçekten başka akımlar da var.

Şimdi, görüyoruz -en son bu tür izlediğim herhâlde Baby Reindeer'dı- kısa, mini diziler çok başarılı onlarda. Bu zaman sömürsünü de bu anlamda biraz dengeleyen şeyler. Yine -çok önemli bence de bu zamanın böyle işgal edilmesinde- bir dönem bir platformda vardı ama neresiydi hatırlamıyorum, bir 10 bölüm izlediğinizde -ki ben de yaparım bunu kaptırıp- "Yeter bugün." diyen "Bugünkü limitinizi doldurdunuz." diyen bir uygulamaya da vardı. Buraları böyle bir kısaca...

Tabii, uzmanlık alanını naçizane, bunu hakikaten söylemek istiyorum... Ben 1990'ların sonunda yüksek lisans tezimi yazarken yerli televizyon dramasına özel olarak odaklandığımda herkes "Bunda bilimsel olarak çalışacak ne var?" demişti. Türkiye'de dizi çalışan birkaç akademisyen arasında oldum hep bu akademiden uzaklaştırılana kadar. Hep önem veririm, çok önemlidir yani kültürel olarak çok önemli bir kaynağımızdır beslediğimiz ve beslendiğimiz.

Şimdi, böyle baktığımızda, bu alandaki sorumluluklarınızdan sanki bir iyi ilişkiler çerçevesinde bir kaçma. Mesela, RTÜK'le pek sorunuz olmuyor. Bütün aslında yayın kuruluşları çok ciddi sorunlar yaşarken sizin böyle çok fazla katalogdan çıkardığınız dizi yok vesaire... Böyle hızla baktım, birkaç örnek ancak görüyoruz. Sanki karşılıklı öyle bir dengeye oturmuşsunuz ve bu anlamda bu kadar baskıcı bir kurum olarak ben RTÜK'ü her fırsatta çok ağır eleştiriyorum, orayla bir sorun yaşamamak da bir politikadır açıkçası. Bunu da bir değerlendiresek iyi olur diye düşünüyorum.

Ben Türkiye içeriğini, Türkçe dizileri... İzleyiciyi dünyada 4,5 katına çıkarmak belki bir şey, önemli bir şey fakat bütün meselemiz dünya Türk olsun, Türkçe konuşsun değil. Hani "soft power"ın da dünyaya, evrensel değerlere katkısı nasıl olur? Bunun da değerlendirilmesi gerekiyor.

Çok nitelikli eserleriniz sahiden var. Ben 2022'de bir yıl Fransa'da bir üniversite bünyesinde Sorbonne'nun CELSA Görsel, İştisel ve Gazetecilik Enstitüsünde çalıştım. Orada şeye çok şaşırmıştım, sadece sıradan izleyici değil gerçek bir Fransız

entelektüeli ve de bu alanda, film çalışmaları alanında eğitimi ne kadar beğendiğini söylemişti "Bir Başkadır"ı. Böyle bunlar insanı... Ki ben "Bir Başkadır"ı eleştiren yazılar da yazdım, çok çok iyi yönleri var ama orada da var eksikler.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Eleştirinizi söyler misiniz Hocam? Biz de duyalım.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - "Bir Başkadır Karşısında Tereddüt İmkânımız" diye Gazete Duvarda uzunca bir yazım var. Biraz ayrıntılı hani bir cümlelik bir şey değil. "Tereddüt İmkânımız" diye aklınızda kalırsa, okursunuz.

Ayrıca bir de aslında ona da bakmakta yarar olabilir, siz de ilgileniyorsunuz. Melek Göregenli sosyal psikologla beraber böyle uzunca bir şöleşimiz vardır "Bir Başkadır" üzerine. Size linklerini atarım bunların.

4,5... Bunlar büyük başarı ama hep böyle buna eşlik eden taşıdığınız başka şey de olmalı. Sadece biz bunları götürüyoruz değil, öyle bir tarafı da olmalı.

Bir de bu sahiden ticari sır kısmı benim de aklıma uymuyor. Yani tamam, borsadasınız falan ama bir gazete tirajını saklamıyor, gelirini saklamıyor. Bunlar gerçekten de ticari sır olmamalı diye düşünüyorum. Kaç aboneli olduğunu böyle bir yapı niçin paylaşmasın? Hani bunda hiçbir sakınca yok.

Bir de tabii ki milyonlarca Kürtçe konuşan izleyiciniz var. Mesela, Kürtçe altyazı ya da dublaj seçeneğiniz var mı? Hiç böyle bir gündeminiz oldu mu? Çok fazla izleyici sizi izliyor. Dolayısıyla bunun da bir değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bir de belki, mümkünse, lisans aldığınızdan bugüne katalogdan çıkarma, idari ceza gibi kaç, ne tür yaptırımlarla karşılaştığınızın da kısa bir bilgisini paylaşırsanız memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Evet, hocamıza teşekkür ediyoruz.

Şimdi, bir soru daha alayım, ikili ikili cevap verelim, hızlı hızlı.

Levent Vekilimin nezaketine teşekkür ediyorum, o uzun zamandır söz istiyor. Başka bir programı var, en başından beri buradaydı, bazı arkadaşlar sonradan geldi, ondan sonra, hoş geldiler.

Buyurun Levent Bey.

LEVENT UYSAL (Mersin) - Öncelikle, çok teşekkür ederim.

Hoş geldiniz efendim.

Yaptıklarınızla ilgili çok teşekkür ederiz, özellikle Türkiye'yi dünyada tanıtmaya ilgili. Türk "creative" ekosistemine sağlamış olduğunuz destekler gayet güzel ama bu "creative" sistemden de sizler de tabii ki doğal olarak -bir firma bazlı yapıya sahipsiniz- bir ekonomi sağlıyorsunuz. Orada da gayet güzel işler var ama ben şöyle bir şeye dikkat çekmek istiyorum, sadece bir örnek vereyim, bunun gibi bir sürü örnekler olabilir. Bizim nelere dikkat etmemiz gerektiğiyle ilgili, kırmızı çizgilerimizin neler olduğuyla ilgili, belki biraz daha bilinçlendirmeye ilgili bir dikkat çekmek istiyorum efendim. 2024 yılı Eylülünde, özellikle 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'nı çarpıtarak anlatmaya doğru orantılı bir içerik var. "Gazimağusa" diyoruz biz ama maalesef Rumlar "Famagusta" diyorlar. Tabii ki bu içerik, bu dizi bizim için çok ama çok önemli. Türkiye'den ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden gelen eleştiriler doğrultusunda biraz durdurdunuz, şu anda da biraz sessizsiniz. Sizden ricamız, nasıl bizim Türk dizilerinde dünyada bir ekosistem yaratıyorsanız ve bir gelir elde ederek ticari hayatınızda bir katma değer sağlıyorsanız Türkiye'yle, özellikle de Kuzey Kıbrıs'la, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle ve barış harekâtıyla ilgili, oradaki doğru yapıyı kurmakla ilgili yapmış olduğumuz, şehitlerimizin kanlarıyla orayı aldığımız bu harekâtla ilgili böyle bir dizinin asla ve asla sizin yayın yapınızda olmasını istemeyiz. Sizden rica ediyorum, lütfen karar vericileriniz kimlerse bu kırmızı çizgimizi kendilerine iletin. Eğer ki bunu yayınlamayla ilgili bir baskı varsa üstünüzde -lobiler vardır, bir şeyler vardır, bilemiyorum şu anda, bunun detaylarını da tabii ki araştıracağız- bununla ilgili de bize bilgi verirsiniz o lobiyle de biz Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bazlı gerekli savaşı yaparız efendim. Sizler zaten bu film sektöründe "creative economy" dediğiniz sektörde iyi şeyler yapıyorsunuz. Özellikle de aileyle ilgili almış olduğunuz önlemler... Ben de bir üyeniz olarak birçok şeye dikkat ettiğinizi görüyorum, bununla ilgili teşekkür ediyorum ama lütfen, içerikler bizim için önemli.

Çok teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Netflix'te en çok beğendiğiniz film, dizi hangisi Vekilim.

LEVENT UYSAL (Mersin) - Birçok diziyi seyrediyoruz, ailece seyrediyoruz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Çok teşekkür ederim.

Sevilay Hocam çok önemli şeyler söyledi. Yine, Levent Vekilim hem pratiği hem teorisi olan bir insan. Burada asıl mesele şu: Cinsiyetsizleştirme. Netflix platformu LGBT'yi özel olarak destekliyor mu? Böyle bir yayın politikası tercihiniz var mı? Türk aile yapısına uygun olmayan dizileri özel olarak bir yerden bir maksatla mı yayınlıyorsunuz, var mı böyle bir durum? Bunları bir anlatır mısınız, kamuoyu, vatandaşlarımız bekliyor bunun cevabını.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Müsaadenizle Sevilay Vekilimden başlayayım.

Öncelikle doktora tezini asla bitiremeyen bir öğrenci olarak bir hocanın karşısında olmak beni hep tedirgin ediyor ama değinmeye çalışayım kısa kısa. Çok önemli şeyler söylediniz ama öncelikle, geçen sorudan yarım kalan bir nokta var, ona da belki vurgu yapmak lazım etkiyi görmek açısından.

Bizim bugün tabii ki piyasada en büyük olduğumuz ülke Amerika. Amerika'da bile televizyon karşısında toplam geçirilen zamanın sadece yüzde 10'u Netflix'te geçiriliyor. Dolayısıyla hâlâ televizyon, hâlâ sinema çok büyük bir mecra. Otomatik oynatmayı kapatma opsiyonunuz var sayın vekillerim. Eğer diyorsanız ki "Bir bölümden sonra diğerine geçip duruyor, aklımda onda kalıyor." otomatik oynatmayı kapatabilirsiniz, çocuklarınız için otomatik oynatmayı muhakkak kapatabilirsiniz. Ben de bir anneyim, ben de ebeveyn kontrol araçlarını etkin kullanıyorum, bunun etkili bir yöntem olduğunu düşünüyorum süre kısıtı açısından.

Dizilerin süreleriyle ilgili sayın hocam çok kıymetli şeyler söyledi. Şöyle bir fırsatı var Netflix'in: O kadar esnek ki yayın politikası, 4 bölüm dizi de yapabilirsiniz, 8 bölüm de yapabilirsiniz; tek sezonunda da bitirebilirsiniz, 5 sezon da yapabilirsiniz. Bu bize Türkiye'deki dizi yapıcılığı açısından ciddi bir fırsat sunuyor çünkü Türkiye'de dizi yapıcılığı televizyona, televizyonundaki reklam gelirine ve akabinde yurt dışı satışlara bağımlı olduğu için haklı olarak bu kaygılarla... Bazı türler, mesela bilim kurgu çok irdeleyebildiğimiz konular olamayabiliyor; mesela komedi özelinde, komedi nüansları çok lokal bir şey olduğu için yurt dışına satış fırsatı olmayabiliyor ama Netflix'te bu denemeleri yapma fırsatımız olabiliyor ve çok başarılı işler çıktığını da görebiliyoruz. Dolayısıyla, yeni türler denemek, "creative"lere böyle fırsatlar vermek açısından Netflix ve bizim gibi diğer mecraların burada faaliyet gösteriyor olmasının bir kıymeti var diye düşünüyorum.

Setteki hizmet koşullarıyla ilgili çok doğru şeyler söylediniz. Orada çok önemli bir ekosistem dönüyor. Az önce şeyi söyledik yani "creative" endüstri çok iş "intensive" bir sektör ve kişilere bağımlı, kişilerin sağlıklı, mutlu, huzurlu çalışıyor olmalarının kaliteyi çok etkilediği bir sektör. Bizim bu konuda çok ciddi çalışmalarımız var. Öncelikle herhangi biri Netflix seti yapım için toplandığında verilmesi gereken eğitimler var. Bunda davranışsal saygı eğitimlerinden tutun cinsiyet eşitliği eğitimlerine, hitap şekillerinden tutun iş sağlığı güvenliğine kadar uzanan eğitimlerle başlıyor bizim setlerimiz, herkes bunlara katılmak zorunda, oyuncusundan yönetmenine, ışıkçısına kadar. Sonrasında semtlerimizde sürekli "hot line"ımız var ve eğer bir şikâyet olursa

anonim kalarak veya isim belirterek şikâyetini set işçisinin, set çalışanının iletebileceği mecralarımız var. Bunların hepsi içinde hukukçuların da bulunduğu bir gruba düşüyor, incelenip geri bildirimi ya da aksiyonu "ve/veya" aksiyonu gündeme geliyor.

Kürtçe altyazı ve dublaj konusunu sordunuz, şu an bildiğim kadarıyla yok. Çok yoğun bir talep duyduğumuz bir konu değil. Sizden duyduk, bunu paylaşalım müsaadenizle, bu konuya bir bakalım. Ama şu an yok maalesef.

Kota konusuna değindiniz ve çok doğru bir tespit yaptınız. Zaman zaman bu kota konusu gündeme geliyor. Ben kamu politikası doktorası yapıyorum. Haddim değil sizin önünüzde bir öğrenci olarak böyle bir şey söylemek ama güzel bir politika aracı olduğunu, sağlıklı ve etkin bir politika aracı olduğunu düşünmüyorum şahsen kotaların.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Küçük bir şey söyleyebilir miyim? Yanlış anlaşıldı, ben de zaten hiç desteklemiyorum, Türkiye'de ihtiyaç olmadı.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Kesinlikle, duydum sizi. Türkiye gibi, her gün set olan ve neredeyse her mahallede bir set olan bir ülkede böyle bir tetikleme aracına ihtiyaç olmadığı kanaatindeyim. Ama şunu da belirteyim: Velev ki bugün Türkiye'de bir kota olsaydı... Netflix Türkiye'den kazancının kotalara denk gelecek miktardaki bir kısmını, hatta fazlasını zaten yerel içeriğe şu anda yatırıyor. Gene kapalı oturumda bunun rakamlarını da konuşuruz. Çünkü Türkiye ve Türk izleyicisi, dediğiniz gibi, elit bir dizi izleyicisi olduğu için lokal içerik talebi var. Lokal içeriği olmayan bir dijital yayıncının Türkiye'de sürdürülebilir olma şansı yok. O yüzden, biz ciddi olarak lokal izleyici içinde yurt dışında da alıcısının ve izleyicisinin olduğunu gözlemlediğimiz için de bu yatırımı zaten yapıyoruz, bu ihtiyacı zaten karşılıyoruz. Ama kota konusunda tespitiniz bence de çok doğru. Bugün itibarıyla zaten tetiklenmiş ve hareketli bir sektörde politika aracı olarak ihtiyaç olmadığı kanaatindeyim ben de. Sanırım hemen hemen hepsini kapsadım, unuttuğum bir şey varsa, Hocam, ne olur altını çizim.

Levent Vekilimin konularına değinmek isterim, çok çok önemli hususlara Sayın Başkanla birlikte dokundular. Famagusta konusu... Şunu unutmayalım, biz Türkiye ekibinde çalışan arkadaşlar da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıyız, haberimiz olduğu noktada bizi de üzdü ve bizi de çok uğraştırdı bu konu. Şöyle bir şeyimiz var, konunun nasıl kaynaklandığı anlatmak açısından nasıl alım yaptığımızı anlatayım: Öncelikle, Famagusta bir Netflix içeriği değildi, Netflix üretmedi Famagusta'yı, Famagusta zaten yapılmış ve ilgili ülkesinde televizyonunda yayınlanmış bir içerikti. Az önce anlatmıştım orijinal ve lisanslı farklarını. O da orada yayınlanmış ve izleyicisine, kitesine ulaşmış bir içerikti. Bizim Yunanistan'da bir ofisimiz yok, Yunanistan'da çalışan arkadaşlarımız yok. İtalya'daki ekibimiz Yunanistan piyasası için alımlar yapıyor zaman zaman ve kendi ülkesinde başarılı olmuş, kendi ülkesinde izleyicisini bulmuş bir içeriği de satın almayı tercih etmiş. Bu konu bizim gündemimize de aşağı yukarı sizin gündeminize geldiği noktada geldi, hemen kontrollerimizi yaptık, hemen RTÜK'le istişarelerimize başladık. Tabii ki toplumun hassasiyetini onlar da hemen yakaladılar, haklı olarak bu konudaki serzenişlerini bize dile getirdiler. Şöyle bir çözüme gidildi: Malumunuz, RTÜK Başkanımız da açıkladı zaten, bu içerik sadece zaten ekranda yerini bulmuş, zaten izleyicisine ulaştığı ülkede sınırlı kalmak kaydıyla bizde yayınlandı. Ayrıca bir bilgi olarak paylaşmak isterim, bu çok duyulmamış olabilir, o içeriğin kendi televizyonlarında 3'üncü sezonunu da çıktı, o 3'üncü sezon Netflix'te çıkmadı. Dolayısıyla bu konudaki hassasiyeti çok net duyduk. Zaten Türkiye ekibinin bildiği, gördüğü bir şey değildi, bizim gündemimize geldiğinde RTÜK'le birlikte istişarelerini yaparak konuda bu noktada bir karar birliğine, görüş birliğine varıldı.

KKTC konusunda çok çok etraflı... Yani bu konunun ötesinde bir de eğitimlerimizde mesela KKTC'den uzmanlarımızı bulunduruyoruz, oradaki öğretmenlerle bir temas bağımız kuruldu. Dolayısıyla oradan bir geri bildirim duymak... O kanallarımız da açık, bunun da notunuzda, bilginizde olmasını isterim.

Sayın Başkan, siz de altını çizdiniz "Bazen bir lobi grubu, bir baskı vesaire olabiliyordur, arka planında böyle bir şey vardır." gibi. Ben çok sesli ve çok net olarak bir şey söylemek isterim: Ne Türkiye'de ne de global Netflix'te herhangi bir içeriğin alınması, alınmaması, yapılması, yapılmaması yönünde bir lobi baskısı söz konusu değil. Şunu da söylemek isterim: Netflix'in bir tane amacı var çünkü iptali çok kolay bir hizmet Netflix. Gördünüz bazı olaylarda, bir yayın mecrasına kızan üyeler aboneliklerini çok hızlı iptal edebiliyorlar. Bizim için de böyle, beğenmediğiniz, sevmendiğiniz şey olduğunda o kadar hızlı iptal edilebilir ki Netflix. Bizim bütün amacımız, her gün size, beğenebileceğiniz, daha güzel, daha kaliteli, daha yeni içerikler getirmek. Ama bunun için şöyle bir şey yapıyoruz, belki bu yanlış anlaşılmalara sebep oluyor olabilir; Sayın Başkanım değindiği konuyla ilgili olarak bizim, daha çok izlenebilmek ve daha çok izleyiciye ulaşabilmek açısından şöyle bir niyetimiz var: Her kim Netflix'e tıklayıp ekrana bakıyorsa kendini orada görebilsin istiyoruz, herkesin yansıyabileceği bir ekran olmak istiyoruz. Toplumun tüm kesimlerini, dünyanın tüm ülkelerini, tüm sesleri, tüm renkleri bulabilsin istiyoruz "Benim hikâyem de burada anlatılıyor." desin istiyoruz. Tam da bu sebeple, 100'den fazla ülkede içerik üretiyoruz ve tabii ki yerli içeriklerin tabi olduğu kurallar ve yabancı içeriklerdeki hassasiyetler farklı olabiliyor.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Hızla toparlayalım, seri konuşalım.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şunu demeye çalışıyorum: Dolayısıyla bizim ekranımızda çok çeşitli şeyler görüyorsunuzdur ama bu bir baskı veya lobi sebebiyle değil, herkesin kendini bulduğu bir ekran olabilmek amacıyla.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Pelin Hanım, siz bir kadınsınız, çok saygı duyuyoruz, bütün sorulara cevap veriyorsunuz da Allah aşkına, bu Türklerin millî sporu lafa turistik tur attırma. Ben size açık bir soru sordum, LGBT'yle ilgili, cinsiyetsizleştirmeye ilgili, galiba atladınız, bir rica edeyim, tekrar...

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Atlamadım, çok net söyledim. Herhangi bir konuda, buna Kıbrıs da dâhil, buna LGBT de dâhil, herhangi bir konuda bir lobi baskısı sebebiyle bir içerik yapmışlığımız henüz olmadı Başkanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Şöyle diyorlar: "Netflix'teki..." O ki vekillerimiz soracaklardı bu soruyu da ben yine konuşmayayım, en sonunda sorulmazsa ben o soruyu soracağım. Ben geçiyorum, söz hakkımı Sayın Sarıgül'e devrediyorum. Sonra diğer soruları alacağız. 13.30'da bitirmemiz lazım arkadaşlar.

Buyurun Sayın Vekilim.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Hüseyin Yayman Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Parlamentoda bugüne kadar yaptığım toplantılarda en demokratik, en hoşgörülü bir toplantıdayım, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Sağ olun, estağfurullah.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Ancak şunu da ifade etmek istiyorum ki ayıdan post, Amerika'dan dost olmaz. Amerika'nın bastığı yerde ot bitmez. Hanımefendiye çok teşekkür ediyorum. İlk önce artılarından başlayıp daha sonra da ufak tefek çözüm önerilerimizi söylemeye çalışayım.

Bir kere, 150 ülkede, 190 ülkede Türkiye'nin dizilerinin yayınlanması son derece değerli. Bunu gerçekten değerli buluyorum. Son yıllarda, özellikle son yirmi yılda sinema sektöründe yönetmenlerimizin yaptığı çalışmalar, değerli diziler gerçekten dünya çapında gururumuz. Çocukluğumuzda sinemalara giderdik, Amerikalı kovboy mutlaka yüzde yüz kazanırdı, 500 kişiyi, 600 kişiyi paramparça eder yüzde yüz kazanırdı. Evet, şu anda Hollywood bir yangın tehlikesiyle karşı karşıya, geçmiş olsun ama o

dev Amerika yangını söndüremiyor. Bizde en ufak bir şey olsa hemen bütün dünya diyor ki: "Türkiye'de yangın niye sönmüyor?" Bizim de buradaki gücümüzün yadsınmaması lazım.

Sayın Başkan, Sayın Hocam, kitaplarınızı keyifle okuyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Estağfurullah.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Ancak şunu bilmenizi istiyorum: Burada AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız var, Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşlarımız var, Milliyetçi Hareket Partisinden var, DEM PARTİ'den var. Komisyona gelen, bilgi sunmaya gelen arkadaşlarımız bilmeli ki biz burada yasama adına görev yapıyoruz. Biz burada vatandaşımızın bize verdiği demokratik haklarımızı kullanıyoruz ve bunu kullanırken de öyle konular vardır ki partilerüstüdür. Bu konu, bayrağımızı, toprağımızı, ulusal birliğimizi, örflerimizi, törelerimizi, geleneklerimizi ilgilendiren çok değerli bir konudur. Buraya gelen, sunuş yapan insanların "Biz daha sonra sizin dışınızda, basın dışında konuşalım." demesini, "Efendim, bilançomuzu basın olmadığı zaman takdim edelim." demesini asla sizin ve bizim demokrasi anlayışımızla bağdaştıramam. Bu mecra değil ama diğer bir mecra, bizim Türkiye Cumhuriyeti'nin gururu olan Kurtuluş Savaşı filmleri çıktığı zaman bir Ermeni diasporasının baskısıyla bunu bir başka mecrada kaldırdılar. Demek ki burada önemli olaylar var.

Sayın Levent Bey'in söylediği Kıbrıs'la ilgili konu son derece değerlidir, hocamızın konuları son derece değerlidir ve özellikle Tuncay Özkan Başkanımızın konusu itibarıyla da gerçekten hem değerlendirmeleri hem eleştirileri hem de yön göstermeleri son derece kıymetlidir. O nedenle, ben şunu arzu ediyorum: Zaman bağımlılığı önemli ama Sayın Hocam, bizim atalarımızın, dedelerimizin, ecdatlarımızın bize bıraktığı bir Mevlana kültürü var, Yunus Emre kültürü var, bir Hacı Bektaş Veli efendimizin kültürü var, bir Peygamber Efendimiz'in kültürü var. Burada bir Amerikalı firma sunuş yaparken şunu bilmeli ki: Amerika'nın geçmişi yüz seksen yıl, iki yüz yıl, bizim geçmişimiz sekiz yüz yıl, dokuz yüz yıl. Tuncay Başkanım söyledi, biz burada dokuz yüz yıllık, sekiz yüz yıllık bir Osmanlı'dan bu tarafa gelen, cumhuriyete kadar uzanan değerlerimizi Netflix'le buluşturuyoruz. O nedenle, 30 kişi çalışıyor sadece bu kadar kuruluştaki, bu kadar rakamlar var, bunlar son derece değerli. Türkiye'nin kültürü birikimleri burada en önemli şekilde değerlendiriliyor ve Sayın Başkanım, özellikle 30 Ağustos'ta Aile Bakanımızın geldiği toplantıyı da önemsiyorum. Oraya da hazırlıklı olarak gelip...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Buyurun.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Bir ülkeyi yıkmak isteyen, parçalamak isteyen hasetler, fesatlar, münafıklar ve şer güçler önce çoluğumuzun çocuğumuzun ahlaki ve kültürel değerlerini yok ederler.

Sayın Başkanım, saygıyla arz ediyorum.

Son sözüm var efendim: Sayın Başkanım, Sayın Hocam, Hatay'da deprem gecesi gösterdiğiniz ilgi son derece kıymetlidir, unutmüş değilim. Ayet şunu söylüyor: "Hayır yapanları ve hayırlı işler yapanları eşinize, dostunuza anlatınız ki onların da hayırları ve çalışma şevkleri artsın."

Sayın Başkanım, sevdiğiniz, seveniniz bol olsun, bir yanı Erzincan olsun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Çok teşekkür ederim Mustafa Başkanım.

Şahsımla ilgili hak etmediğim güzel sözler söylüyorsunuz, ben de onlara layık olmaya çalışacağım.

Çok önemliydi, Pelin Hanım notları aldı zaten.

Şimdi, söz Başkan Vekilimiz Nazım Hocamızın, kendisi de Sevilay Hocam gibi bir iletişim bilimi hocası.

Sayın Vekilim, Hocam, buyurun.

NAZİM ELMAS (Giresun) - Çok teşekkür ediyorum.

Sunum için teşekkürler.

Bu söylenenlere ilave olarak, daha somut olarak birkaç soru var, onları takdim etmek istiyorum.

Tabii, bu küresel bir şirket, küresel bir şirketin kendisine ait ilkeleri var, bir de bulunduğu ülkeye ait hem yasal kısıtlamalar hem de kültürel bir çerçeve var. Bu yasal kısıtlamalarla ilgili iş kolay ama kültürel çerçeveye ilgili kısıtlamaları ve buradaki yayın ilkelerini neye göre belirliyorsunuz? Bu konuda kısıtlamaları ortaya koyan bir metin var mı yok mu? Türkiye'ye ait bir çerçeveniz var mı yok mu? Bir de "Geri bildirimler alıyoruz." diyorsunuz. Geri bildirimler en çok hangi konularda ve bunlara ait birkaç örnek verebilir misiniz?

İkincisi: Netflix havuzunda yerli dizi oranınız ne kadardır? Bunu özellikle söylemenizde bir sakınca olmadığını düşünüyorum. Bir de Netflix'in sosyal etkinlikler bağlamında yaptığı birçok faaliyeti gösterdiniz, belki bir kısmına vaktiniz olmadı ama bunların hepsi Netflix'in tanıtımı, reklamı, daha fazla kitleye ulaşması bağlamında şeyler. Bizim yaratıcı endüstriyi geliştirebilecek mahiyette herhangi bir teşvik ve çalışmanız var mı? Bu konuda gençler veya ilk başlayanlar için farklı projeler ortaya koydunuz mu, bunların somut örnekleri var mı? Bu konuda bir bilgi vererseniz memnun olurum. Ayrıca Türkiye'nin tanıtımıyla ilgili birtakım çalışmalar yaptığınızı söylüyorsunuz; bu konuda Kültür Bakanlığından bir destek aldınız mı? Bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Elbette ki Türkiye'miz büyük bir hikâye havuzu; burada insanlığın her alanda ihtiyaç duyduğu insanlar arası ilişkilere ait büyük bir kaynak var. Bu kaynağın evrensel değerlerle birleştirilerek dünyaya yayılması noktasında sizin bir hedefiniz var mıdır?

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Hocam, teşekkür ediyoruz.

Size döneceğiz Pelin Hanım, hep siz konuştunuz; biraz vekillerimizden soruları toplayalım, son söz sizde olacak.

Zeynep Hanım, buyurun efendim.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kıymetli hazıruna da mahcubiyetlerimi ifade ediyorum. Öncesinde başka bir toplantım vardı, o yüzden biraz gecikmeli katılmak durumunda kaldım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Estağfurullah.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Ama yok, bunu söylemem lazım.

Şimdi, tabii, bir miktar tekrara düşecektir muhakkak ki söyleyeceğim hususlar çünkü toplantının evveliyatını takip edebilme imkânı olmadı ancak hocamızın açtığı başlıktan devam etmek istiyorum.

Ben de bir toplantı vesilesiyle bir ülkede bulunduğumda "Famagusta" dizisine denk geldim ve şok oldum açık konuşmak gerekirse. Yani zamanlaması itibarıyla da bizim de farklı kuruluşlarda takip ettiğimiz raporlar, işte, kapalı Maraş meselesinin konuşulduğu, farklı farklı başlıkların Kıbrıs nezdinde değerlendirildiği bir zeminde çok bariz bir siyasal ajanda taşıyan, dahası ülkeleri karşı karşıya getirecek riskli yapımları... Muhakkak ki hani bir kitap yazıldığında dahi bir okuyucu, ikinci bir okuyucu vardır bir yerde bir imla hatası var mı yok mu diye. Dolayısıyla bu kadar kitlelere ulaşan bir zeminde, bir platformda açıkçası bu tip riskli başlıkların platformları faydadan ziyade zarar getireceği kanaatindeyim. Böyle olunca, Türk toplumunun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gönlünü alabilmek adına, ben, sizden, Kuzey Kıbrıs Türklerinin hayatını anlatan bir dizi bekliyorum. Böyle bir yapım şirketleriyle de anlaşabilirsiniz. Mesela, sosyal medyada bir şey var...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Öneriniz var mı?

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Var. "Neydi Olacağı" diye Kuzey Kıbrıs Türklerinin Instagram'da çok tatlı bir sayfası var, bayılıyor, çok esprili bir şekilde onların hayatlarını anlatıyor. Mesela, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki vatandaşların hayatını anlatan, Türklerin hayatını anlatan böyle bir komedi dizisi olsun; dolayısıyla gönlümüzü almanız lazım.

Bunun yanı sıra, LGBT meselesi bizim çok ağırlıklı olarak karşımıza çıkan bir konu. Açıkçası, bir platformda herkesin kendinden bir parça bulması kıymetli bir mesele. Fakat bunun belirli bir dayatma görünümü içerisinde ve gerçekten hele ki izleyici kitlenizi dikkate alacak olursak belirli noktalarda bunun bir negatif örneklik teşkil edecek mahiyette, sürekli olarak çok normalleştirilerek bir propagandaya dönüştürülmesi gerçekten çok ciddi riskleri içinde barındırıyor ve bu noktada, çeşitli basın-yayın organlarına da yansıyan, bunun bir ön şart olarak yani bir dizinin yayınlanmasında yapımcı şirketlere bir ön şart olarak dayatıldığına dair haberler yer aldı. Dizilerin içeriklerine baktığımızda, bu içerikleri bir LGBT propagandası taşımayan dizilerin azlığını da düşündüğümüzde, gündelik hayatta da çok karşılaştığımız bir durum olmuyor böyle durumlar, dolayısıyla yoğunluğu itibarıyla basına yansıyan haberlerin doğruluk payı taşıyıp taşımadığına ilişkin yoğun bir şüphe bizde de hasıl oluyor. Dolayısıyla Netflix'in böyle bir propaganda aracına dönüşüyor olması kaygısını taşıyoruz. Bu bağlamda da açıkçası, yayınlarınızın çeşitlendirilmesine, normal aile hayatını da yansıtan yayınlarınızın çeşitlendirilmesine de büyük bir ihtiyaç olduğu kanaatindeyim ve dolayısıyla böyle bir propaganda duygusundan hatta belirli noktalarda aleni propaganda ve bu noktada açıkçası pek çok sınırı zorlayıcı mahiyette içeriklerin yer alıyor olmasından dolayı da çok ciddi anlamda toplumsal bir farkındalık ve hassasiyet gelişmiş vaziyette; bunu da iletmekle mükellefim. Sadece LGBT değil açıkçası yetişkin içeriklerinin de çok ileri düzeyde yansıtılıyor olması dolayısıyla da çok ciddi anlamda bir rahatsızlık oluşuyor. Yani bir kişi bir tarih dizisi izliyor, bir anda hiç ummadığı ve tarihsel gerçeklikte de yeri son derece tartışmalı, ahlak sınırlarını zorlayan bir sahneyle karşılaşabiliyorlar. Hâl böyle olunca, buna ilişkin olarak da ciddi bir tepki bize yöneliyor ve "Siz Dijital Mecralar Komisyonu olarak bununla ilgili ne yaptınız?" diye bize soruyorlar, biz de burada bunu size iletmek mecburiyetindeyiz. Herkesin kendine yer bulmasından hareketle, açıkçası biz Netflix üyeliğimizi iptal ettik. "Neden iptal ettiniz?" diye soracak olursanız, şimdi, "Ahit: Musa'nın Hikâyesi"nde, vadedilmiş topraklara meşruiyet zemini kazandıran İsrail'in sözde vadedilmiş topraklarına meşruiyet zemini kazandıran içerikler olduğuna kanaat getirdik. Bunun ötesinde, "herkesin kendine yer bulması" cümlelerinden hareketle, Filistin hikâyeleri kısmının sessiz, sakin bir şekilde platformunuzdan kaldırıldığını üzülerken gördük, dolayısıyla ben Netflix üyeliğimi iptal ettim, ailecek iptal ettik.

Bunun yanı sıra, malumunuz, kamuoyunu son günlerde yoğun bir şekilde meşgul eden, daha doğrusu kamuoyunda bir hassasiyet oluşturan başka bir husus daha var: Tekel tartışmaları. Bu noktada, yapımcı şirketleri neye göre belirliyorsunuz ve bu minvalde, sektöre yeni giren oyunculara, sektöre yeni giren yapımcı şirketlere fırsat eşitliği temelinde kendilerini ifade edebilecek bir belirleme altyapısı oluşturuyor musunuz, değerlendirme altyapısı oluşturuyor musunuz? Son bir husus da az evvel söylediğim hususlarla ilişkili. Tarih dizilerinde zaman zaman tarihsel gerçeklikten kopulduğunu görüyoruz. Bu, sadece bizim tarihimize ilgili değil, işte, efendime söyleyeyim, Roma İmparatorluğu'na ilişkin meselede de tarihten çok farklı içerikler görmekten biraz yoruluyoruz, birazcık hakikaten belgesellerin de gerçekçi zeminiyle karşılaşma ihtiyacı hissediyoruz. Bunu da ayrıca bir husus olarak iletmek istedim.

Teşekkür ediyoruz sunumlarınız için, kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Evet, biz de teşekkür ediyoruz. Şimdi hızla soruları alacağız.

Önce Elif Hanım, sonra Şebnem Hanım, sonra Okan Vekilim. Vekilim, siz de hoş geldiniz.

Şunun farkındayız arkadaşlar: Sonuçta bir kurgu olduğunu ve bütün izlediğimiz içeriğin bir senaryo olduğunu biliyoruz ama burada gerçekten vekillerimin dile getirdiği hususların önemli olduğunu düşünüyoruz. Türkiye'nin açık hava müzesi olması meselesi çok önemli. Türkiye'deki içeriklerin çoğaltılması meselesi... Bununla ilgili ben Komisyonda tüm vekillerimizle şunu öneriyorum... Yeşilçam'dan başlayarak Türk sinemasının inanılmaz bir hikâyesi var. Biraz önce sadece Ömer Lütfi Akad dedim. Halit Refik, Ertem Eğilmez, diğer taraftan Ömer Kavur, Zeki Ökten, Nuri Bilge Ceylan, Derviş Zaim... Alınmasınlar yani Metin Erksan -rahmetle anıyorum çoğunu- Zeki Demirkubuz, Yavuz Turgul ve tüm Yeşilçam'ın kıymetli senaristlerini, yönetmenlerini saygıyla anıyoruz.

Ve Netflix olarak sizden talebimiz şu: Türkiye'nin bu hikâyesi, zaten diziler marifetiyle dünyanın her yerinde Türkiye'nin mesajı gidiyor. Bu konuyla ilgili birlikte bir iş birliği yapmak suretiyle Kültür Turizm Bakanlığı, RTÜK, Türkiye Büyük Millet Meclisi, ne yapabiliriz, nasıl içerikler... Bu Famagusta dizisiyle ilgili sizinle de konuşmuştuk o zaman. Yani Türkiye'den gelecek yeni içeriklere de bizim burada bir desteğimiz olabilir. Mesajın evrensel olması gerekiyor. Bu evrensel mesajı verirken bütün toplumsal normları, değerleri yok sayarcasına etkileşim almak ya da daha çok izlenmek bağlamında meselenin ele alınması ve sanat yönünün, sanat içeriğinin ihmal edilmesini kabul etmiyoruz. Türkiye'de bizim kırmızı çizgimiz ailenin korunması, bireyin korunması, çocuğun korunması, kadına şiddetin önüne geçilmesi. Ve bu cinsiyetsizleştirme politikalarının doğru olmadığını tüm partiler olarak -zaten bunu siyasetüstü bir konu olarak ele alıyoruz- değerlendiriyoruz.

Şimdi, ben çok özetleyerek geçiyorum; tabii, çok konu var. Hızlı hızlı soruları alalım, sonra yorum yaparız arkadaşlar.

Buyurun Elif Hanım.

ELİF ESEN (İstanbul) - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben de öncelikle sunumunuza teşekkür ediyorum. Ayrıca, bir teşekkürüm de çocuklarla ilgili göstermiş olduğunuz hassasiyet, almış olduğunuz tedbirler. Bu tedbirlerin dijital platformda ekran üzerinde alınmış olması ve kademelendirilmiş olması da ayrıca çok olumlu, iyi bir evrede bu koruyucu ve önleyici tedbirleri almışsınız; teşekkürler. Ancak bir de ayrıca bir farkındalık, kapasite geliştirme eğitimlerinden bahsettiniz. Bu bahsettiğiniz eğitimleri de öğretmenler ve ebeveynlere vermiş olduğunuzdan bahsettiniz, iyi de bir sayıdan bahsettiniz. Ancak tabii, üye sayınızı tam olarak bilmediğimiz için bu üye sayısına erişmiş olduğunuz bu kitle yani çocuklar üzerinde etkili olabilecek, koruyucu, önleyici tedbirleri alabilecek bu kitle yüzdesel anlamda ne kadardır? Yüzde ne kadarlık bir kitleye çocukları koruyabilecek bir etkinlik sağladığınızı diyebilirsiniz. Bunu merak ediyorum.

İki: Kadına yönelik şiddet özellikle Türkiye'de günümüzde çok can yakar bir seviyeye erişti. Şiddeti özendirici görüntüler ne yazık ki dizilerde bolca yer alıyor, bunun belli bir satın alıcı kitlesi var diye anlıyorum ki işleniyor. Bunun sizin açınızdan tespit ettiğiniz bir sebebi var mı? Neden bu kadar çok şiddet ögesi yer alıyor? Müeyyideler yeterli gelmiyor mu bu alanda? Bunu sormak istiyorum. Yine, kadına yönelik şiddet ve şiddet pornografisine yönelik bir tavrınız, aldığınız bir ilke kararınız var mı?

Üçüncü sorum: Kapasite geliştirici eğitimler açısından bakıldığında asıl bu desteğin -öğretmenlere, ebeveynlere verilmesi önemli ama- dizilerin yapımından sorumlu olan kişilere verilmesi de önemli. Yani, bu kişiler şunlar olabilir: Hizmet verenler, yapımcılar, senaristler. Bu kitleyle ilgili bir farkındalık çalışmanız var mı ya da bunu düşündünüz mü hiç; bunu sormak istiyorum.

Yine, şirketinizin, Netflix'in öz denetim anlayışıyla belirlediği etik ilkeler dizini var mı; bunu sormak istiyorum size.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Teşekkür ederiz Vekilim, bu konu çok önemli.

Arkadaşlar, biliyorsunuz, biz buna "topluluk kuralları" diyoruz. Biraz önce de sordum, Netflix'in Türkiye toplum sözleşmesi var mı, sizin bir çerçeveye metniniz var mı diye. "Etik kod" mu diyorsunuz, vekilimiz söyledi...

ELİF ESEN (İstanbul) - "Etik ilkeler dizini" dedim ben, evet, etik kod.

Bu anlamda, buna bağlayarak soruyorum: RTÜK'le iyi bir iletişiminizin olduğunu anlıyoruz sayın hocamın belirttiği üzere ama yine de sizin kendi açınızdan "Ya, şu alanda da engelleniyoruz ve hani, bu engelin kaldırılması için biz de şöyle iyileştirmeler yapıyoruz ya da mücadele ediyoruz." dediğiniz -farklı açıdan okuma yapalım- böyle bir kural ya da alan var mı?

Ve son sorum şu: Ben de katılıyorum bu eş cinselliğin çokça işlenmesine ve tekrar vurgulamak amacıyla giriyorum bu konuya. Eş cinsel ilişkilerin neredeyse bütün dizilerde var olduğunu görüyoruz, uyarılar olsa da izleyicilerin istemeden alıcı olarak, seyredici olarak karşısına çıkıyor; diziler bunlar, pornografik görüntüler. Yaşamın içine bunun sokulmasını sıkıntılı buluyorum. "Bunlar yaşamın içinden görüntüler." diye cevaplayabilirsiniz belki ama ben de size şunu soruyorum o zaman: Yaşamın içindense neden engelli bireyler bu kadar yer almıyor dizilerin içinde bu bakış açısıyla? Buna değinebilirim. Bunun bilinçli bir şekilde ve toplumsal bozulmaya sebebiyet verecek derecede var olduğunu düşünüyorum. Sizin bu konuyla ilgili görüşlerinizi ben de yine merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Teşekkür ediyoruz.

Elif Vekilimin söylediklerini çok önemli buluyorum.

Şebnem Vekilimize sözü veriyorum.

Buyurun.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, toplantıya gecikmemin sebebi Meclis Başkanımızın bir programı dolayısıyla ona katılmam gerektiği için. Ön sunumu dinleyemedim ama notları arkadaşlarımızdan aldım, daha da detaylı alacağım.

Ben çok fazla yorum yapmadan süreyi de doğru kullanmak adına hemen direkt soruyla şu anda konuşmamı devam ettirmek istiyorum ama öncelikle, tabii ki sektördeki dijital yayın platformlarının zengin içerik ve özgün yapımları çeşitlendirme adına çok faydalı olduğunu düşünenlerden biriyim. Bu sektörde uzun yıllar çalışmış bir siyasetçi olarak da bunu şu anda sizlere söylemek isterim ama tabii ki bütün bunların ötesinde bu, sınırsız özgürlük, sonsuz özgürlük anlamına da gelmiyor; bunun altını da kalın kalın çizmek isterim. Özellikle kültürel dinamiklerin, toplumsal hassasiyetlerin yapımlarda, yayınlarda çokça dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum hem bir birey olarak hem bir siyasetçi olarak, toplumun ve milletin nabzını iletme noktasında aracı pozisyonunda bulunan bir kişi olarak da bunu burada da kayıtlara geçirmek ve sizlere iletme isterim.

Şimdi, hani "kültürel dinamikler, toplumsal hassasiyetler" derken biliyorum ki çok tekrara girecek ama söylemeden asla geçemeyeceğim. LGBT'yi özendiren, normalleştiren, eş cinselliği normalleştiren yayınlar, programlar, diziler ve filmler noktasında, Netflix, dijital platformlar arasında en başta gelen yapımlardan ve şirketlerden biri. Bize sizin geleceğiniz duyurulduktan sonra çokça talep geldi bunlardan, bununla ilgili en belirgin soruyu sorup ben müsaade isteyeceğim. Şöyle ki: Tüm dizi ve yayınlarda, filmlerde, içeriklerde LGBT'ye yer verilmesi noktasında özellikle yapımcı şirketlerle yazılı ya da yazılı olmayan sözlü anlaşmaların yapıldığı, imzalandığı ya da yapıldığına dair...

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Çok özür dilerim, ne konuda anlaşma...

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) - LGBT sahnelerin olması noktasında yani yayının, yapımın herhangi bir yerinde bunun yapılması noktasında yazılı olan ya da olmayan sözlü anlaşmalar yapıldığına dair duyurular var, bu yönde bilgiler bize iletildi. Ben bunu doğrudan size sormak istiyorum çünkü genele bakıldığında yani arada sizin hayatın normal akışı içinde ya da herkesin kendinden bir şeyleri bulması yönünde bir yayın politikanızın olduğunu söylediğinizi biliyorum ve yani bunun artık bütün yayın ve yapımlarda olmasının hayatın normal akışına çok uygun görünmediği eleştirimi de yaparak neden bu tür sahnelerin her yayında ve yapımda ve dizide ve filmde olduğunu sizlere -eğer böyle bir anlaşma yok ise de- bir kez daha sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım ve sizlere de teşekkürler.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Teşekkürler.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Teşekkür ediyoruz, çok sağ olun Vekilim.

Okan Bey'in bir söz talebi var.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, daha önceden verilmiş bir randevu dolayısıyla toplantıdan ayrılacağına ve toplantıyı Başkan Vekili Nazım Elmas'ın yöneteceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Şimdi, şöyle bir izahatta bulunmak isterim müsaadenizle: Benim Azerbaycan Büyükelçiliğinde daha önceden verilmiş bir randevum ve bir madalya töreni var, oraya gitmem lazım. Toplantımızı Başkan Vekilimiz Nazım Vekilim takip edecek ve yönetecek. Toplantımızı bitirip tamamladığımızda sonra tüm danışman arkadaşlar, gazeteciler ve medya mensupları dışarı çıktıktan sonra vekillerimin sorduğu sorulara ilişkin bilgileri sadece vekillerimizle paylaşacaksınız.

Tekrar kusura bakmayın, daha önceden program olduğu için... Ben hepinizden özür diliyorum, bir daha olmaz.

IV.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) Görüşmeler (Devam)

1.- Netflix Kamu Politikaları Direktörü Pelin Mavili tarafından yapılan sunuma ilişkin görüşme (Devam)

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Okan Konuralp Bey'in son bir katkısı vardı.

OKAN KONURALP (Ankara) - Anladığım kadarıyla özellikle Tuncay Bey'in başlattığı ve diğer arkadaşlarımla da konuşmalarının çeşitli noktalarında ifade ettiği konuyla ilgili bir açıklama yapılacak belli ki. Dolayısıyla siz kapalı oturumda abone sayılarınızdan tutun da gelir ve ödediğiniz vergilere kadar -şeyin arkasına sığınmak demeyeyim ama- "ticari sır" kavramının arkasına sığınarak gerekçelendirdiğiniz durumdan sizi kurtaracağız. O zaman belki bazı konuşmaları daha detaylı değerlendirmek lazım. Dolayısıyla ben o kısma bırakıyorum, sizin paylaştığınız veriler üzerinden benim de bir değerlendirmem olacak.

Teşekkür ederim.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Teşekkürler.

Başkanım, başlayayım mı?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Buyurun Pelin Hanım, dinliyoruz sizi, şimdi söz sizde.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Eksik olmayın.

Geriye dönük hepsine değinmeye çalışacağım, bir şey atlarsam ne olur bana hatırlatın, bir kasıt yoktur.

Önce sıklıkla söylenen...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - En çok sorunun geldiği konudan başlayalım.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Çok sıklıkla söylenen birkaç ana başlık var, hepsine birden cevap vermiş oluruz diye şunu açıklamak isterim: Bir defa, RTÜK'le olan çalışma dinamikleri ve Türkiye'de Türk içerikleri,

yabancı içerikler, cezalar, indirmeler... Zaten Sevilay Hocam da sormuş, ben atlamışım, o noktada söylemiş olmam gerekirdi. Şöyle bir durum var tabii: Her ülkede... Çıktılar, duymayacaklar maalesef ama Mustafa Bey'in söylediği bir husus vardı, sadece 30 kişi...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Pardon.

Sizi şu anda bütün Türkiye duyuyor, hiç kimse duymuyor değil.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Duysunlar, duysunlar.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Şöyle: Kayıtlara giriyor, hem yazılı hem görsel kayda giriyor.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Tabii ki ben onu kastetmedim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Vekillerimizin yoğun programları var, vatandaşlar var.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Muhakkak ki.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Bizim Komisyonumuzda konular sıcak olduğu için ve de çok uzun olduğu için herkes zaman ekonomisi yapıyor. Onlar sizin cevaplarınızı alacaklar. Ayrıca, Komisyon üyelerimiz için sunumuzun da takdimini rica ediyoruz.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Paylaşırız.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Sağ olun.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şöyle bir husus var: Bizim ekibimiz sayıca küçük görünüyor ama az önce bahsettik, şimdi Türkiye'de... Çok istisnai birkaç yerde -bunların biri Amerika, biraz da İngiltere- Netflix'in kendi ekipleri ile yaptığı yapımlar var, onun dışında, dünyanın her yerinde yapım partnerleriyle birlikte çalışıyor Netflix Türkiye. Dolayısıyla aslında zaten ülkeyi çok iyi tanıyan, hassasiyetleri bilen, daha önce kanallara işler yapmış, belki cezalar almış, öğrenmiş kişilerle çalışıyoruz. Dolayısıyla, o hassasiyetler bazı dizilerimizde zaten hiç yer bulmadığı için cezaya da konu olmuyor ama yerli ve yabancı içeriklerin farklı nitelikleri var; orada da RTÜK'ün bir analiz etme farklılığı, nüansı var. Yerli içerikteki hassasiyetler ve toplumdaki beklentiler ve -Nazım Hocam da buna değindi- yasal çerçevenin ötesinde kültürel çerçeveye de uygunlukla ilgili bir beklenti daha yüksekken, yabancı içerikte pek tabii ki -misal olsun diye söylüyorum- Norveçli bir ailenin hayatı, akışı ve orada göreceğimiz yaşam tarzları, dinamikler, aile sohbetlerinin pratikleri vesaire bambaşka oluyor. Dolayısıyla, o nüansı göz önünde tutmakta fayda görürüm birçok konuya değinirken. Bunlardan bir tanesi LGBT sahneleri ve bu konuda bir anlaşma olup olmadığı, bu konuyu dile getiren bir kreatif dünyadan bir paydaş oldu, biz de duyduk. Dönüp baktık açıkçası, beyefendinin bizden randevu talep etmişliği yok, değil ki görüşmüş olsun. Dolayısıyla, kendisine bizden verilmiş bir geri bildirim yok. Beyefendi, Netflix'i temsil ettiğini ifade etmiş birileriyle muhtemelen görüşmüş olabilir. Öyleyse burada çok açıklıkla, bir kez daha söylemek isterim: Netflix adına içeriklere ön değerlendirme yapmak, Netflix'e içerik götürmek, Netflix'e iş yaptırmak için aracı olduğunu iddia eden hiç kimseyle çalışılmamasını tavsiye ederim, öyle bir usulümüz yok. Biz tüm içerikleri bizatihi ekibimiz tarafından okuyup, değerlendirip alıyoruz dolayısıyla eğer birisi bu vesileyle "Netflix senin içeriğini almıyor." diye bir cevap duyduysa o cevap bizden gelmemiştir. Kaldı ki 60'a yakın Türk dizi ve filmimiz var, eğer böyle bir niyetimiz ve görüş birliğimiz ve politikamız olmuş olsaydı bunların her birinde, Türk içeriklerinde böyle bir temsil görürdük; öyle bir durum söz konusu olmadığını da pek tabii ki gözlemliyorsunuzdur diye düşünüyorum. Yabancı içerikler ile Türk içeriklerdeki temsil farkı farklı; evet yani sayıca, oranca farklıdır. O tespitiniz farklı kültürel yapılar, farklı yasal altyapılar üzerinde üretilmiş olmaktan kaynaklanır. Onların da burada reytingi gerektiği şekilde, işaretlenmesi gerektiği şekilde yapılmaktadır; buna değinmiş olayım.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Tam yeri olduğu için tekrar söylemek istiyorum: Zaman zaman aile ve çocuklarla ilgili yaptığınız kısıtlamalarda, uyarılarla kademe kademe gittiğinizi ve yayına öyle geçildiğini söylemişsiniz. Şimdi, arkadaşlarımızın da sorduğu soru üzerinden giderek net olarak sormak istiyorum: LGBT veya cinsiyetsizlikle alakalı "Bu yayın bunları içeriyor." diye uyarılar var mı?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - LGBT uyarısı yok, sebebini açıklayacağım bir saniye sonra. Yaş uyarısı var...

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Hayır yani bu toplumsal hassasiyet bakımından bu konuda Türkiye'de mademki bir duyarlılık var; siz yayınlarınızda "Bu yayın şu tür bir özellik içermektedir." diye bir uyarı yapıyor musunuz?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şu anda yapmıyoruz zira kişilerin...

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Peki, bu nasıl bir kısıtlamadır veya açıklamadır?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Açıklayacağım müsaadenizle.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Buyurun.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Eğer bir defa bu LGBT ilişkisi içeren bir içerikse zaten +18; bu net, bu RTÜK'ün çok katı olduğu bir husus. Cinsellik de içeriyorsa zaten cinsellik etiketli ama biz bireylerin görüntüleri, tercihleri, yaşam tarzları, cinsel eğilimleri gibi Uluslararası İnsan Hakları Beyanamesi'yle de korunan özellikleriyle ilgili etiketleme yapamıyoruz. Bu, uluslararası hukuk normlarına uymayacağı için bireysel etiketleme yapamıyoruz, kişisel özellik etiketlemesi yapamıyoruz; tema etiketlemesi yapabiliyoruz. "Bu cinsellik içerir." etiketlemesi ya da "Bu şiddet içerir." tema üzerinden, konu üzerinden etiketlemeler ve uyarılar yapabiliyoruz. Şiddet, işte ne bileyim, olumsuz alışkanlıklar; bunların etiketlemesini yapabiliyoruz ama bireysel özellik -bu başka bir özellik de olabilirdi- kişisel tercih, özellikle yaşam tarzına ilişkin etiketleme yapamıyoruz maalesef; onu da burada net olarak paylaşmış olayım.

Yurt dışı tanıtımlarla ilgili hocamın takdirle söylediği bir şey oldu. Burada yurt dışı tanıtım için Kültür ve Turizm Bakanlığından aldığımız bir teşvik yok. Uluslararası dizi ve filmlerin yani yabancı şirketlerin Türkiye'de çekildiği zaman alınabildiği bazı teşvikler var, çok istisnai, bazen onlara başvurularımız oluyor ama Türk dizi ve filmlerinin yurt dışında Türkiye'yi tanıtması için bir teşvik mekanizması da yok, aldığımız bir meblağ da yok.

Hikâye havuzumuz... Bizim "Made in Turkey" diye bir koleksiyonumuz da vardı, totalde 600 kadar Türk içeriği -bunlar lisanslılar ve orijinal olmak üzere- orada hizmeti sunuldu. Lisans süreleri bitenlerin bir kısmı tabii burada olmuyor. Yeşilçam'a değinildi, Sayın Başkan, çok doğru söyledi. Bir Yeşilçam koleksiyonumuz da oldu. Bizi de çok mutlu eden bir içerikti bu, çok da izleyici buldu. Dolayısıyla, hani toplumda karşılık bulacağına inandığımız çok kıymetli içerikleri her zaman bulundurmaya özen gösteriyoruz.

Bir diğer konu: Filistin koleksiyonuna değindi Zeynep Vekilim. Bu konuyu sorduğunuza çok memnunum, bunu söyleyecek olma fırsatı bulduğum için çok memnunum. Öncelikle, Filistin koleksiyonunu üç yıl önce -yani kalkmasından üç yıl önce- 2021 yılında Netflix aldığında Türkiye'de ve dünyada Filistin hikâyelerinin en çok bulunduğu mecraydık biz, üç yıl boyunca. Filistin hikâyelerini dünyaya açan, anlatan en büyük ve en iddialı mecra Netflix'ti. Alındığı gün o içeriklerin lisans süresi belliydi. 2024 x günü bunların lisans bitecekti, lisansları bitti. Lisanslama süresi bittiği için, içerikler üzerinde hakkımız kalmadığı için içerikler yayından kalktı. Sessiz sedasız da kalkmadı. Şöyle olabilirdi: Biz sistemde bu içeriklerin üstüne hiçbir etiket koymayabilirdik ve bir gün açtığınızda orada olmayabilirdi. Biz içeriklerimize her zaman yaptığımız gibi "Şu tarih itibarıyla artık yayında olmayacak." ibaresi ekliyoruz. O ibareyi de ekledik, bundan imtina etmedik çünkü bu ticaretin doğal akışında, işin doğal

akışında olacak olan bir şeydi, o yüzden de gizlenmesine bir ihtiyaç yoktu, açıklıkla kaldırdık. Bugün hâlâ koleksiyon ve lisans süresi bitmiş içerikler mecramızda olmamakla birlikte bir kısım Filistin hikâyesi de hâlâ Netflix'te mevcut ve izlenebilir. Çok büyük bir Filistin sineması yok maalesef. Yüzlerce içerikten bahsedemiyoruz tabii ama Filistin hikâyeleri hâlâ Netflix'te bütün dünya hikâyeleri gibi bir nefes, bir yer bulabiliyor.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Ve yanılmıyorsam global servisler arasında hâlen Filistin hikâyelerini yayınlayan bir tek Netflix söz konusu.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Evet, dolayısıyla, çok teşekkür ederim bu soru için. Tüm hikâyelerin anlatılmaya değer olduğunu düşünüyoruz, Filistin hikâyesinin kesinlikle anlatılmaya değer olduğunu ve dolayısıyla...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - O hâlde gündemin hassasiyeti dolayısıyla biz o yayınların lisans süresinin uzatılmasını talep etmiş olalım. Yani çünkü artık hassas bir dönem, hassas bir zaman dilimi, orada bir soykırım gerçekleşiyor. Hâl böyle olunca böyle bir dönemde lisans süresi bitse dahi bu, elbette ki farklı şekilde yorumlanacaktır. Öyle olunca biz onları süresinin uzatılmasını talep etmiş olalım.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Eksik olmayın, notumu aldım. Şöyle de bir şey söyleyeyim: Hâlâ daha şu anda da onların haricinde yeni içerikler, arayışımız ve lisanslama süreçlerimiz de bir yandan devam ediyor. Bir koleksiyon olarak sunulur sunulmaz o başka bir şey.

Kadınla ilgili konu gündeme geldi, çok haklı bir şekilde. Aslına bakarsanız, bilmiyorum dikkatinizi çekti mi, Netflix'te biraz tam tersi, bizim az önce söylediğim herkesin kendine yer bulması sebebiyle bir kuvvetli kadın liderlik koleksiyonlarımız oluyor. Liderlikten kastımız ne? Bu, bir başrol olabilir, kadın yönetmen olabilir, kadın senarist olabilir ya da tamamen kastı kadın olmamakla ya da yapımcısı kadın olmamakla birlikte kadınların hikâyesini anlatıyor olabilir. Kuvvetli kadın hikâyeleri diye bir grup içeriğimiz var. Dolayısıyla kadın hikâyelerinin iyi anlatılması ve kadının doğru temsili, kuvvetli temsili bizim için de sizin kadar önemli.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Aynı temsil içeride de geçerli. Netflix Türkiye ekibinin, yönetim ekibinin yüzde 80'i kadınlardan oluşuyor.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Evet.

Bir de şöyle bir durumumuz var: Bu konuda iş birliğine de çok açığız, varsa konuşabileceğimiz, istişare edebileceğimiz mekanizmalar... Mesela, RTÜK bildiğim kadarıyla bir kadın çalıştay yapacak şubat ayında, orada da olacağız, orada da görüşlerimizi paylaşacağız. İş birliğine ve konuşmaya da çok açığız, onu da paylaşmış olayım.

Çok hızlıca notlarıma bakacağım, müsaadenizle.

Sektördeki durumu sordunuz. Sektörde devam eden... Şöyle: Sektör tanımını doğru yapmak ya da iş kolu tanımını doğru yapmak çok önemli. Biz isteğe bağlı yayıncıları. Bizim gibi işte, daha önce dinlediğiniz Disney gibi RTÜK lisans ile faaliyet gösteren, Exen gibi, BluTV gibi kanallarla aynı işi yapıyoruz ve bu "VOD" isteğe bağlı yayın işinde... Cumhurbaşkanlığı Kalkınma Planı çalışmalarında özel ihtisas komisyonu toplantısına katılan Rekabet Kurulu uzmanlarından bir alıntı yapacağım. VOD sektörü, isteğe bağlı yayın sektörü, giriş çıkışın çok kolay olabildiği, çok sayıda yerel aktörün son zamanda hızlıca ortaya çıkabildiği, giriş engelinin düşük olduğu bir sektör olarak gözlemlenmiş; bunu bir kenara koyalım. Yapım camiasında Rekabet Kurulu benzer bir çalışma yapmış, soruşturma açmaya gerek görmüş. Ne bulacaklarını hep birlikte göreceğiz. Yapımcı firmalar için böyle bir şey devam ediyor. Bir yandan da menajerlik ajansları için gene soruşturmaya gerek görmüş, bu devam ediyor.

Bizim açımızdan -sunuшта paylaşmıştık rakamları- 80 farklı yapım ve dağıtım partneriyle çalıştık. Bunların ciddi bir kısmında da ilk defa, ilk yapımcılık tecrübesini bizde yapanlar da var. Dolayısıyla, ilk olması, bizimle çalışmayacağı anlamına gelmez, her zaman buna açığız; yeter ki anlatılacak güzel bir hikâyesi ve güzel anlatacağına dair bir güven hissimiz olsun. Dolayısıyla, bizim açımızdan, birinin yeni olması, Netflix'e geliş engeli değil.

Hocam sormuştu. "Nasıl daha fazla mecraya ulaşılabilir, daha fazla yapımcı ortağına, daha fazla kişiye fırsat sunulabilir Netflix'le görüşmek, konuşmak, proje sunmak için?" Bu, bizim de hep kafa yordüğümüz bir iş. Tabii, senaryo okumak -biz okumuyoruz ama- okuyan ekipler için zorlu bir iş. Çok sayıda proje geliyor elimize. Şöyle bir şey arzu ediyoruz: Bu yıl bir aksilik olmazsa inşallah Netflix'i daha iyi anlatmak için bir uluslararası girişim başlattık. "Netflix'te nasıl çalışılır?" hap gibi yaptığımız toplantılar yapacağız ve sektörlere bir araya geleceğiz. Buna, işte Almanya'da örneği oldu, 300 yapımcı katıldı mesela. Burada da bu tip toplantılarla kendimizi biraz daha, hani "Bizimle iş yapmanın kuralı ne?" gibi değil, daha doğrusu "Biz ne arıyoruz; ne tip işler, ne tip hikâye anlatıcılıkları; nasıl yöntemlerle..." ya da "İçerik kataloğumuzda nerede boşluklar var?" falan gibi hususları paylaşacağımız, aynı zamanda da "Netflix servisi nasıl çalışır? Netflix'te nasıl olursa uluslararası aramalarda görünmek bizim için daha avantajlı olur?" gibi hususları konuşup anlatacağımız toplantılar yapmayı çok arzu ediyoruz? Ama, evet, küçük ekip olmanın bir dezavantajı, bu tip şeyleri organize etmek için çok ciddi bir çaba gerekiyor. İnşallah, bu yılın ortaları gibi bu çalışmamız olacak. Sizi de muhakkak haberdar kılalım ki oradan ne kadar verimli bir çıktı alıyoruz, görüyoruz, onu da konuşmuş oluruz.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Şu açıdan da faydalı olacağını umuyoruz: Piyasada "Netflix'e iş sunuyoruz, Netflix'e iş yapıyoruz." diye insanlara giden ve onların projelerini alan pek çok insanla karşılaşılıyor. Gerçekliği olmayan durumlar elbette.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Elif Hanım'ın çocuk hassasiyetleriyle ilgili hususları vardı ve kadına şiddet, kapasite geliştirme eğitimlerinin yapımcılara verilmesi... Şimdi, biz, daha ziyade "servisi kullanırken"le ilgili eğitimler... Yani servisi açtın, neye bakmalısın? Telefonu açtın, sosyal medyada anne baba... Ama çok haklısınız, yapımcının ve kreatiflerin de aklının bir köşesinde bunu tutması ve bunu bir hassasiyet olarak görmesi çok önemli, çok da iyi bir fikir; ben ilham aldım. Belki kendi ekosistemimizde bir eğitim yapmak açısından sizden bunu öğrenmiş olalım, bugünün bir aksiyonu bizim için bu olsun. Buna bir kafa yoracağım.

NETFLIX KIDEMLİ İLETİŞİM MÜDÜRÜ ÖZGÜR ARTANÇ SAVAŞ - Bu etkinliğin bir parçası hâline de getirebiliriz belki.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Aynen öyle, aynen öyle.

Etik ilkeler ve öz denetimle ilgili sorunuz da çok yerinde, çok doğru. Şöyle bir hapımız yok yani "Türkiye'de etik ilkelerimiz" diye bir şeyimiz yok. Şöyle bir şeyimiz var: "Protection of minors" yani küçüklerin gözetilmesiyle ilgili çok önemli belgelerimiz var. Bunların bir kısmı, sette bulunan çocuklar çünkü bizim yapım tarafımız da olduğu için sette bulunan çocuğun korunmasıyla ilgili... İşte, "Ayrı soyunma odası olacak, yanında pedagoğu olacak, ebeveyni olacak, şu saatler arasında çalışabilir, şu kadar dakikadan fazla çalışamaz." gibi çocuğu koruyan; izleyici olarak çocuğu korumak adına da dizaynından, Netflix tasarımında çocuk içeriklerinin ve sekmesinin tasarımından tutun, çocuğun gizliliğini koruyacak hususlara kadar; tasarımdan içeriye, uçtan uca hassasiyetlerimizi belirlediğimiz farklı farklı belgelerimiz var ve onlar tüm kreatif arkadaşlarımız için bağlayıcı. Dolayısıyla, bu konuda bizim de ciddi hassasiyetlerimiz var.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Bu belgeler metin olarak bir yerde var mı, bizim ulaşabileceğimiz bir yerde?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Sizinle paylaşabiliriz diye düşünüyorum. kreatiflerle çok paylaşıyoruz.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Hayır, kendi yayın sitenizde herkesin ulaşabileceği ve buna göre de toplumun "Şöyle bir ilkeniz var ama şuna uymuyorsunuz." deyip karşılaştırma yaparak size ulaşabileceği bir metin herkesin görmesine açık bir yerde var mı, yayınlanmış mı?

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Sayın Başkanım, emin değilim, bir kontrol edeyim yani kamuya açılmış ve ilan edilmiş mi, yoksa sadece iş yapılan partnerlerle mi paylaşılmış? İş yapılan partnerlerle paylaşıldığına eminim ama sonuç itibarıyla dinleyici ve izleyicinin de dediğiniz gibi "Böyle demiştiniz ama böyle oldu."yu tecrübe edebileceği şekilde tasarlandılar mı, emin değilim, affınıza sığınarak onu bir kontrol edeyim.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Bir de bu manada geri bildirimlerle ilgili soru vardı, ona da değinirseniz...

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) - Kamuya açık olmasa bile bizimle paylaşırırsanız memnun oluruz.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Tamam, tabii ki o mümkün, o zaten kolay.

Geri bildirim mekanizmaları, bize gelen hususlar: Bize gelen hususlar "call center"ımızdan gelen şikâyetler olabiliyor. Şeyi çok analiz ediyoruz; iptal ederken ne sebeple iptal etti kişi? Zeynep Hanım gibi "Şu yaptığınıza kızdım." diye mi iptal etti, "Vaktim yok." diye mi iptal etti, "Pahalı geldi." diye mi iptal etti; bunları çok analiz ediyoruz, bu bizim için bir geri bildirim aracı. Zaman zaman içerikle ilgili de olabiliyor "Şunu hiç beğenmedim." gibi. Bazen şöyle geri bildirimler alıyoruz, özellikle eğitimlerimize katılan anne babalar ve öğretmenlerden: "Ya, şunun ratingini 13 artı yapmışsınız ama öyle olmasaydı da şöyle olsaydı." Dönüp bunu rating ekibimizle tartışıyoruz; globaldedir rating ekibimiz. Diyoruz ki: Ya, şöyle bir tema sezmişler, biz şöyle şöyle analiz ettik ama burada böyle bir hassasiyet var. Bunlara göre rating düzenlemelerimizi hem münferiden zaman zaman bir içerikte hem de düzenli olarak her yıl kataloglarda yapıyoruz; şu tip içerikler şu ratingde mi olmalıdır, bu tip içerikler bu ratingde mi olmalıdır gibi. Dolayısıyla böyle de bir geri bildirim mekanizmamız var. Şu toplantı bir geri bildirim mekanizması bizim için; sizi duyduk, bunların hepsini, bir ekibimiz var yani içeriklerimizde etiketlememizi nasıl yapacağımız, hangi temaları, nasıl... Mesela şöyle söyleyeyim: Bizim ülkemizde çok hassas bir konu çok şükür ki değil ama mesela Avustralya'da intihar ciddi bir toplumsal sorun. İnsanlar çok yoğunlukla intihar ediyorlar ve intihar etiketlemesinin ve uyarıların nasıl yapılacağı Avustralyalılar için çok büyük bir konu oldu mesela.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Bu arada Sevilay Vekilimize söz verelim. Tek söz isteyen vekilimiz var, siz de biraz dinlenmiş olun.

Buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Teşekkürler Hocam.

Ya, açıkçası 2'nci kez söz istemek istememiştim çünkü ayrılanlar var, azaldık, siz de yorulunuz fakat mümkünse iki dakikada toplamaya çalışayım.

LGBT konusu ben konuşmaya başladığımda açılmamıştı, sonradan açıldı ve bu konu bu şekilde konuşulurken bazen kendimize bir sorumluluk da tanıyoruz, bunlar tutanaklara giriyor vesaire.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Hocam, çok özür dilerim, ne konusu?

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - LGBT.

Hiçbir şey söylememiş olmayı açıkçası çok tercih edeceğim bir konu değil. Bu konunun kullanıldığı terminoloji, aslında hepimizin benimsediği bir terminoloji olmayabilir; hani bunu yurttaşlar da dinleyecekler, anlaşılır hâlde ifade etmeye çalışayım. Normal, normalleştirme vesaire, -LGBT'ler hep vardı, hep var olmaya devam ediyor- o kadar herkesin üzerinde net uzlaştığı bir şey olmadığı gibi, esas olarak açızane şunu belirtmek istiyorum: Bu cinsellikte normalliğin kuruluşu, cinsel normalliğin kuruluşu diye bir bilimsel çalışma Türkiye'de yapıldı yakın dönemde; Osmanlı'dan Cumhuriyete Cinsel Normalliğin Kuruluşu gerçekten çok ilginç bir eserdir. Baktığınız zaman bu çok dönüşüyor. Burada da işte, bana kalırsa, LGBT içeriklerine yer vermenin özendirici ya da normalleştirici olması doğru bir tartışma değil çünkü bütün kültür aslında, popüler içerikleri, bütün platformlarda sadece Netflix değil, HBO'dan, bizim Kanal D'den, Show TV'ye baktığınız zaman, esas olarak, heteroseksüelliğin yoğun biçimde yer aldığı yani yüzde 90'a yüzde 10 bile değildir... Şimdi, heteroseksüellik neden özendirilemiyor o zaman? Hani böyle de bakılabilir, özendirmek değil yani cinsel yönelim, cinsel yönelimdir; hep vardı, şimdi farklı olan onlara bir görünürlük alanı açılıyor. Burada Elif Hanım'ın sorduğu soruda da şöyle bir hakikat payı var: Yani bir anlaşma çerçevesinde belirli oranda LGBT'lere yer açmak değil esas mesele. Özellikle bu alanda farklı yayın politikalarını benimsemiş, nefret söylemine karşı, LGBT'lerin toplum hayatından dışlanmasına, baskılanmasına karşı politikaları olan ülkelerde bir yerli dramada bir LGBT karakterin yer alması ya da işte, bu şöyle de olabiliyor: Bir teamül gibi aslında, bir siyahın yer alması, işte, bir Amerikan dizisinde bir Latin'in yer alması gibi, böyle bir uzlaşılar silsilesi var aslında. Dolayısıyla, böyle, anlaşmalarla, oraya konuluyor, özendiriliyor gibi bakmak bence çok doğru değil ama nefret söylemini engellemek üzere, dışlama pratiklerini engellemek üzere alan açıldığı doğru. Bu çok uzun bir konu, dediğim gibi keşke bir gün başka bir oturumumuz olsa -çünkü bizim alanımızla çok çakışıyor bu- hep birlikte daha derin konuşabilsek. Sadece "aile" dediğimizde de hepimiz aynı şeyi söyleyemiyoruz, bana kalırsa aile mefhumu eğer korunacaksa, yerli dramamızın her bir üyesinin, bir diğerinin kuyusunu böyle, çok derin kazan o kadar çok aile üyesinin olması çok daha tehlikeli yani. Bakıyorsunuz, kayınpeder gelinini, gelin kendi kayınbiraderini, kardeş diğerini ölümcül pratiklerle zorlayabiliyor ve müthiş bir husumet var bütün aile yapımlarında; dramamız esas olarak bu tür çatışmalar üzerine kurulu. İşte, çocuğun biyolojik babası bir kilit çatışma konusu olarak oraya konuyor mesela, arkasından kıyametler kopuyor. "Bunlar aile yapımızı tehdit etmiyor da hani, niye öteki ediyor?" diye farklı düşüncelerimiz olabilir.

Bunu belirtmek istedim, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Peki, biz de teşekkür ederiz.

Tuncay Bey, bir ekleme yapacaksınız galiba, peki. Zaten son on dakikamız, buyurun size de söz vermiş olalım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Partimizin bu LGBT konusundaki tutumu, evrensel ilkelere bağlılıktır, evrensel insan hakları ilkelerine bağlılıktır. Yani normal ile anormali birbirinden ayırarak olayı incelemek gerekir. Yaşamın anormal kısımları var, suç kısımları var, onunla mücadele kısımları var, yaşamın normal kısımları var. Biz burada normal ele alıyoruz, anormal kısım, yaygın kuruluşların evrensel ilkelere aykırı olarak, propaganda amacıyla, özendirmek amacıyla, yol açmak amacıyla gençlerin, çocukları "Siz sarı saçlı olun, pembe saçlı olun, mavi saçlı olun." diye bir özendirmesidir; cinsellik bunun içinde çok önemli bir noktadır. Çocuklarımızın cinsel sağlığının korunması, ailenin korunması konusunda çok hassas ama bunun evrensel insan hakları ilkelerine aykırılık taşıyacak boyutlara taşınmasına da karşıyız çünkü insanlık bu konuda çok yol katetti, biz o noktada evrensel ilkelerin yanındayız.

Teşekkür ederim efendim.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Zeynep Hanım, buyurun.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Ben de şunu ifade etmek isterim: Bu noktada belirli bir görüşü doğru ya da yanlış olarak nitelendirecek bir yargı noktasında olduğumuz kanaatinde değilim. Dolayısıyla, birbirimizin fikirlerine bu yanlış ya da bu doğru demek bence isabetli bir yaklaşım olarak bulunmuyor çünkü biz burada netice itibarıyla belirli değerleri temsil etmek... Günün sonunda bu değerler için siyaset yapıyoruz, bu değerler için bir şekilde milletvekili olma yoluna girmiş bulunduk ve bunların hepsini

üst üste koyduğumuzda çok kışkırtıcı bir şekilde, propagandist bir yaklaşımla -tırnak içinde- tabiri caizse gözüne sokarcasına... Ki bu noktada işte, bir dizi oluyor, o dizinin akabinde insanlar çok farklı şeylere ilgi duyabiliyorlar yani örneklik teşkil ediyor bunların her biri. Kaldı ki biz diğer ana akım medyadaki -burada tutanaklara bakıldığı takdirde- sosyal çatışmaları körükleyici mahiyetteki içerikleri belirli noktalarda eleştirdik. İşte, toplumsal katmanları bu noktada çatıştıracak içerikleri de yeri geldiğinde şiddeti yaygınlaştıracak içerikleri de her zaman, her platformda, her şekilde eleştiriyoruz.

Dolayısıyla, ben de burada Tuncay Bey'in bıraktığı yerden hareketle gerçekten bunun bir... Yani suimisal emsal teşkil eder belirli noktalarda. Dolayısıyla, burada bir örnekleştirme, bunun hakikaten belirli noktalarda olabilirliğinin mümkün olduğunun gösterilmesi ve bu minvalde de esas itibarıyla akıl karıştırıcı bir şekilde, kışkırtıcı bir şekilde -yani ki biz buna zaten bu yüzden propaganda diyoruz- sunulması hususunda ciddi bir rahatsızlık var. Ben bireysel olarak da bu durumdan rahatsız oluyorum çünkü kışkırtıcı bir şekilde, hayatın olağan akışının dışında bir sunumla karşılaşılıyor ve bu ciddi bir rahatsızlık noktası her birimiz için.

Buna ek olarak Famagusta'ya ilişkin bir şey söylemiştim. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden bir dizi bekliyoruz, onu tekrar vurgulu bir şekilde ifade etmek istedim çünkü galiba tekrar değinmediniz, onu da söylemek istedim. Dolayısıyla, ezcümle bizim doğrumuz budur, biz aileyi de korumak istiyoruz ve bu noktada küresel bir dayatma olarak görüyoruz LGBT'yi ve küresel dayatmanın paydaşı olan her türlü kuruluşla da... Biz bunu küresel bir dayatma olarak görüyoruz ve dolayısıyla kadın vardır, erkek vardır bağlamını tekrar hatırlatıyoruz açıkçası, biyolojik gerçeklik olarak.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Son bir söz var, onu da verelim, sonra beş dakikada toparlamanızı talep ederiz.

Buyurun.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben sunumu maalesef dinleyemedim, başka toplantıdaydım ama tutanaklardan alacağım. Cesur bir şekilde cevaplarınız için teşekkür ediyorum.

Bu etik konusuna değineceğinizi umuyorum. Yani Türkiye için Netflix'in, Netflix Türkiye'nin bir etik anlayışı var mıdır? Belki tüm sorulara cevap verecek o çerçeveyi bu etik konusunda siz çizmiş olacaksınız. Bu sorunun cevabını alabilirsem ben çok memnun olacağım.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Buyurun. Son beş dakikada eğer özetleyebilirsiniz iyi olur, sonra...

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Aynı zamanda bu bir kapanış konuşması oluyor değil mi bu beş dakika?

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Yok.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Sonra kapanış...

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Daha sonra sadece milletvekili arkadaşlarımızın sizden talep ettiği soruları talep edeceğiz.

Buyurun.

NETFLIX KAMU POLİTİKALARI DİREKTÖRÜ PELİN MAVİLİ - Şöyle, Hocamla örtüşen bir şekilde bir çeşitlilik dâhil etme, çeşitlilik, herkesin bir yer bulması konusu ve kapsayıcı olmak ehemmiyetli bizim için. Dolayısıyla, biraz daha kafa yordığımız, önceliklendirdiğimiz hususlardan, dikkat etmeye çalıştığımız hususlardan biri bu ama şunun da altını çok çizmek isterim: Olumsuz örnek oluşturmak ya da işte, mesela şeyi çok görüyoruz; sosyal medyada şöyle bir makyaj yapma usulü moda oluyor ve herkes böyle makyaj yapıyor. Bunları eleştiren ve bunlar karşısında gençlerin kendini güçlü hissetmesi için yapılmış içerikler de var Netflix'te. Biz mesela eğitimlerimizde hocalarımızla şöyle şeyler yapıyoruz, hem bizden hem başka mecralardan şöyle örnekler veriyorlar: Mesela siber zorbalıkla mücadele hikâyesi olarak şu diziden anne-babanın tutumuna bakabilirsiniz, mesela sosyal medyada dayatılan güzellik algısıyla ilgili Tall Girl dizimize bir bakabilirsiniz gibi hocaların serpiştirdiği, bizim değil yani o konuda ehil hocaların analizinden geçmiş içerikler de var. Dolayısıyla, iyi örnekleri çoğalttığımız ve konuştuğumuz bir dünyada ne kadar dengeli bir içerik dağılımı olduğunun da belki farkındalığı daha çok yaratılabilir. O anlamda bu eğitimlerin sürdürülmesi, belki bunun alt alta yazılmış bir açıklama olarak paylaşılması vesaire de konuşuldu, yöntemsel olarak bunların hepsini konuşabiliriz, bu bir husus.

KKTC konusunda sizi duydum. Şöyle bir istirhamım var sizden: Eğer gerçekten bu işi kuvvetli yapacağına inandığınız biri varsa hemen bize bir proje sunsunlar çünkü biz bir şey yapmıyoruz, biz sahaya çıkıp bir içerik yapmıyoruz. Bir şeyden bahsettiniz yani bir söz vermiş olmayayım, içerikleri ben seçmiyorum, içerikçi arkadaşlarla otururlar, sohbet ederler. Herhangi bir yerden herhangi bir konuda, toplumsal olarak önemli olduğunu düşündüğünüz, kreatif olarak kuvvetli olduğunu düşündüğünüz herhangi bir hususta, anlatılmaya değer olduğunu düşündüğünüz... Mevlâna'dan bahsetti Mustafa Bey çıkmadan önce. Mesela Devrim Erbil bizde can bulmuş hikâyelerden biri, çok memnunuz. Kendisi hâlâ aramızda ve dimdikken kendi hikâyesini anlatabildi ve bu da Netflix'te yer buldu. Bu tip şeyleri biz de önemsiyoruz, varsa aklınıza gelen paylaşımlar lütfen. Ben içerik alımı için bir söz veremem ama içerik olarak gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi hususunda bir söz verebilirim. Dolayısıyla, biz bir şey yapmıyoruz, biz sahaya çıkıp Antalya projesi yapalım, işte, aile projesi yapalım demiyoruz; bize gelen içeriklerin arasından içerik dengesini gözeterek yani bizim 12 tane komedimiz olamaz bir senede ama bir komedi, bir drama, bir gençlik dizisi gibi bir dengeyi de gözeterek aldığımız şeyler var, bunlar da bizim aslında bir nevi kurallarımız kendi içinde ama alt alta yazdığımız bir kod, bir metnimiz yok. Değerlendirme kriterlerimiz var ama değerlendirme kriterimiz hiçbir zaman neyin propagandasını yapıyor ya da şu mesajları içine dercetmiş mi değil. Kreatif etki ve hikâye anlatıcılığının kuvveti açısından bir değerlendirme yapıyoruz; bunun da bir kez daha altını çizmek isterim.

Basın mensubu arkadaşlar hâlâ buradayken sabırlarına teşekkür etmek isterim.

Çok sağ olun, çok teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI NAZIM ELMAS - Evet, biz de Dijital Mecralar Komisyonumuza gelip Netflix adına burada sunum yapan ve Komisyonumuzun merak ettiği hususlarla ilgili bilgi veren değerli misafirlerimize teşekkür ediyoruz ve çok önemli bir alanda verdikleri bilgiler için de teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarımız, toplantımız burada sona ermiştir.

Şimdi toplantıyı kapatıyoruz ve misafirlerimizle özel oturumda devam ediyoruz.

Kapanma Saati: 13.56